

Založila in izdala:

Geodetska uprava Republike Slovenije, Zemljemerska ulica 12, Ljubljana

Odgovorna oseba:

Aleš Seliškar

Pooblaščeni zastopniki projekta:

Ema Pogorelčnik

Jurij Mlinar

Avtorice:

izr. prof. dr. Metka Furlan, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Novi trg 4, Ljubljana

mag. Alenka Gložančev, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Novi trg 4, Ljubljana

prof. dr. Alenka Šivic-Dular, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Aškerčeva cesta 2, Ljubljana

Tisk:

Geodetski inštitut Slovenije, Jamova cesta 2, Ljubljana

Naklada:

200 izvodov

© Geodetska uprava Republike Slovenije, december 2000

UVOD

Zemljepisna in nekatera stvarna lastna imena na območju Republike Slovenije vodimo v Registru zemljepisnih imen (REZI) in Registru prostorskih enot (RPE). V REZI so zapisana imena, ki imajo časovno, zgodovinsko, etnološko ali družbeno uveljavljeno identiteto. Imena so zajeta iz državnih kart. V RPE pa vodimo uradna imena prostorskih enot. Oba registra vodi in vzdržuje Geodetska uprava Republike Slovenije.

Zapis zemljepisnih in stvarnih lastnih imen v register in na karte je zaradi zapletenih slovničnih in pravopisnih pravil velikokrat težaven. Pričujoča publikacija nam s konkretnimi primeri nazorno prikaže pravila pravopisnega zapisa teh imen. Publikacija je nastajala več let in je rezultat projekta 'Pravopisno ustrezen zapis zemljepisnih in stvarnih lastnih imen po posameznih tipih glede na šifrant Register zemljepisnih imen in Register prostorskih enot'. Elaborat projekta je bil dokončno potrjen na seji Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen dne 17. aprila 2000.

Čeprav je publikacija namenjena predvsem strokovnim delavcem, jo je mogoče uporabljati tudi širše, saj uvaja poenoten in pravopisno ustrezen zapis vseh tipov zemljepisnih imen.

Aleš Seliškar
direktor

VSEBINA	
VIRI IN LITERATURA	7
KRAJŠAVE	7
OKRAJŠAVE	7
SIMBOLI	7
NAVODILO ZA UPORABO	8
0 SPLOŠNO	9
0.1 LASTNA IMENA V RPE IN REZI	9
0.2 PREKRIVNOST ZAJEMANJA GRADIVA V RPE IN REZI	9
0.3 ZEMLJEPISNA IN STVARNA LASTNA IMENA	9
0.4 URADNA IN STANDARDIZIRANA LASTNA IMENA V RPE IN REZI	9
0.5 PRAVOPISNO IZHODIŠČE IN PRAVOPISNI ZNAKI	10
1 LASTNO IME	10
1.1 DEFINICIJA LASTNEGA IMENA	10
1.2 FUNKCIJE LASTNIH IMEN	10
1.2.1 Načini za prepoznavo funkcije lastnega imena	11
1.2.2 Omejenost avtomatičnega prepoznavanja funkcije lastnega imena	11
1.3 GENERIRANJE LASTNEGA IMENA	11
1.3.1 Prehod občnoimenske besede v lastno ime in sprememba slovničnih lastnosti	12
1.3.1.1 Krnitev slovničnega števila	12
1.3.1.2 Krnitev besedotvornih možnosti	12
1.3.1.3 Krnitev možnosti za skladijske pretvorbe	12
1.3.1.4 Spremenjena raba predlogov	12
1.4 MODELI LASTNIH IMEN	12
1.4.1 Enobesednih stvarnih lastnih imen v RPE ni	13
1.4.2 Tipi dvo- ali večbesednih lastnih imen	13
1.4.2.1 Dl + občnoimenska sestavina/lastnoimenska sestavina	13
1.4.2.2 Lastnoimenska sestavina + Dd	13
1.4.2.2.1 Dd s sestavino/sestavlinami v imenovalniku	13
1.4.2.2.2 Dd s sestavino/sestavlinami v rodilniku	13
1.4.2.2.3 Dd s predložno zvezo	14
1.4.2.2.4 Predložna imena	14
1.4.2.2.5 Dd v imenovalniku je lastno ime/občno ime	15
1.5 KRAJŠANJE LASTNEGA IMENA	15
2 DELITEV LASTNIH IMEN	15
3 PRAVOPISNA PROBLEMATIKA LASTNIH IMEN	15
3.1 VELIKA ZAČETNICA V LASTNIH IMENIH	15
3.1.1 ENOBESEDNA LASTNA IMENA	15
3.1.2 VEČBESEDNA LASTNA IMENA	15
3.1.3 VELIKA ZAČETNICA V ZEMLJEPISNIH LASTNIH IMENIH	16
3.1.3.1 VELIKA ZAČETNICA V NASELBINSKIH IMENIH	16
3.1.3.1.1 Naselbinsko ime s predložnim Dd	16
3.1.3.1.2 Zapis velike začetnice v naselbinskem imenu, ki je del stvarnih lastnih imen in (njihovih ustreznih) samostalniških zvez z lastnim imenom	16
3.1.3.1.3 Sprememba uradnega statusa topografskega objekta	16
3.1.3.2 VELIKA ZAČETNICA V NENASELBINSKIH IMENIH	16
3.1.3.2.1 Nenaselbinsko ime v predložnem Dd naselbinskega imena	16
3.1.3.2.2 Zapis velike začetnice v nenaselbinskem imenu, ki je del stvarnih lastnih imen in njihovih ustreznih samostalniških zvez z lastnim imenom	16
3.1.3.2.3 Sprememba uradnega statusa topografskega objekta	17

3.1.4 VELIKA ZAČETNICA V STVARNIH LASTNIH IMENIH	17
3.1.4.1 Dd z osebnim lastnim imenom	17
3.1.4.2 Dd z zemljepisnim lastnim imenom	17
3.1.4.2.1 Dd z naselbinskim imenom	17
3.1.4.2.2 Dd z nenaselbinskim imenom	17
3.1.4.3 Dd s stvarnim lastnim imenom	17
3.2 LOČILA V LASTNIH IMENIH V RPE IN REZI	17
3.2.1 PIKA	17
3.2.1.1 Označevanje okrajšanosti	17
3.2.1.2 Označevanje vrstilnega števnik	18
3.2.2 VEZAJ	18
3.2.2.1 Nestični vezaj	18
3.2.2.2 Stični vezaj	18
3.2.3 POMIŠLJAJ	18
3.2.3.1 Nestični pomišljaj	18
3.2.3.1.1 Pojasnjevalni pristavek za nestičnim pomišljajem	19
3.2.3.1.2 Več pojasnjevalnih pristavkov	19
3.2.3.1.3 Pojavljanje pojasnjevalnih pristavkov za nestičnim pomišljajem v gradivu RPE in REZI	19
3.2.3.2 Stični pomišljaj	19
3.2.3.2.1 Predložni stični pomišljaj	19
3.2.3.2.2 Predložni stični pomišljaj v samostalniških zvezah z lastnim imenom v Dd	19
3.2.4 VEJICA	19
3.2.4.1 Vloga uvajanja neobveznega krajevnega določila	19
3.2.4.2 Vloga uvajanja desnega lastnoimenskega krajevnega določila v naslovih sedežev	19
3.2.5 POŠEVNICA	19
4 PRAVOPISNO USTREZEN ZAPIS ZEMLJEPISNIH IN STVARNIH LASTNIH IMEN PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V REZI IN RPE	20
4.1 Volilne enote, volilni okraji, volišča za državnozbornske volitve, volišča za lokalne volitve in katastrske občine niso lastnoimensko poimenovane	20
4.2 Administrativno razdeljena območja, ki spadajo pod posamezne upravno-administrativne enote, nimajo svojih lastnih imen	20
4.3 Poimenovalna struktura šolskih okolišev	20
4.4 PORAZDELITEV ZEMLJEPISNIH IN STVARNIH LASTNIH IMEN V RPE IN REZI	20
4.4.1 ŠIFRANT REZI	20
4.4.2 ŠIFRANT RPE	21
4.5 ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V RPE IN REZI	22
4.5.1 NASELBINSKA IMENA	22
4.5.1.1 Naselje (RPE) = 1101 naselje, mesto (REZI)	22
4.5.1.2 1102a zaselek (REZI)	23
4.5.2 NENASELBINSKA IMENA	24
4.5.2.1 1102b del naselja (REZI)	24
4.5.2.2 1103 del mesta, mestna četrt (REZI)	24
4.5.2.3 Ulica (RPE) = 1104 ulica, trg (REZI)	25
4.5.2.4 1105 pot, cesta, gozdna pot, kolovoz (REZI)	26

4.5.2.5 1201 domačija (REZI)	26
4.5.2.6 1202 cerkev, sakralni objekt (REZI)	26
4.5.2.7 1203 pomemben objekt (REZI)	27
4.5.2.8 2101 tekoča voda, reka, potok, hudournik, nestalni tok (REZI)	27
4.5.2.9 2102 kanal (odprt) (REZI)	27
4.5.2.10 2103 izvir (REZI)	28
4.5.2.11 2104 izliv, delta (REZI)	28
4.5.2.12 2105 slap, slapišče (REZI)	28
4.5.2.13 2106 rečni brod, rečni pristan (REZI)	29
4.5.2.14 2201 jezero (REZI)	29
4.5.2.15 2202 del jezera, jezerski zaliv, jezerski pristan (REZI)	29
4.5.2.16 2203 manjša stoječa voda, bajer, mlaka, ribnik (REZI)	30
4.5.2.17 2204 močvirje, trstičje (REZI)	30
4.5.2.18 2205 ledenik (REZI)	30
4.5.2.19 2301 morje (REZI)	30
4.5.2.20 2301 del morja, morski zaliv, morski pristan (REZI)	31
4.5.2.21 2302 soline (REZI)	31
4.5.2.22 3101 gorovje, hribovje, gričevje (REZI)	31
4.5.2.23 3102 vrh vzpetine, vzpetina, planota (REZI)	32
4.5.2.24 3103 sedlo, prelaz (REZI)	32
4.5.2.25 3104 del vzpetine, pobočje, hrbet, greben (REZI)	32
4.5.2.26 3105 dolina, soteska, vintgar, globel (REZI)	33
4.5.2.27 3106 rt, polotok (REZI)	33
4.5.2.28 3107 kraška jama, vrtača, brezno, ponor (REZI)	33
4.5.2.29 3108 osamljena skala, balvan (REZI)	34
4.5.2.30 4105 pokrajina (REZI)	34
4.5.2.31 4106 krajinski del, ledina, predel (REZI)	34
4.5.2.32 4107 gozdni predel (REZI)	35
4.5.2.33 4201 morski otok, jezerski otok (REZI)	35
4.5.2.34 4202 rečni otok, sipina sredi reke (REZI)	35
4.5.2.35 4203 čer, plitvina, podvodni greben (REZI)	36
4.6. STVARNA LASTNA IMENA PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V RPE IN REZI	36
4.6.1 Država (RPE) = 4101 država (REZI)	36
4.6.2 Občina (RPE) = 4102 občina (REZI)	37
4.6.3 Katastrska občina (RPE) = 4103 katastrska občina (REZI)	37
4.6.4 Upravna enota (RPE) = 4104 upravna enota (REZI)	38
4.6.5 Območna geodetska uprava (RPE)	39
4.6.6 Izpostava območne geodetske uprave (RPE)	39
4.6.7 Volilna enota (RPE)	40
4.6.8 Volilni okraj (RPE)	40
4.6.9 Volišče za državnozborske volitve (RPE)	40
4.6.10 Volišče za lokalne volitve (RPE)	40
4.6.11 Krajevna skupnost (RPE)	41
4.6.12 Vaška skupnost (RPE)	42
4.6.13 Četrtna skupnost (RPE)	42
4.6.14 Šolski okoliš (RPE)	43
INDEKS	44
POVZETEK	51
SUMMARY	53

VIRI IN LITERATURA

GIAM: Definicije Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU + dopis dr. Draga Perka z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU z dne 17. 6. 1999.

Majdič, V.: Razgledi po krajevnih imenih: slovenska krajevna imena v luči slovnične obravnave. Rokus. Str. 290. Ljubljana 1996.

Radovan, D., Majdič, V.: Toponimska navodila za Slovenijo. Izvajalec: Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG. Založnik: Geodetska uprava Republike Slovenije. Str. 29. Ljubljana 1995.

Rajšp, Vinko: Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787. Karte, 4. zvezek. Ljubljana 1998.

REZI: Radovan, D., Petrovič, D., Ferlan, M.: Evidenca zemljepisnih imen. Konceptualni, logični in fizični model z navodilom za vzpostavitev. Verzija 2.0. Razvojna naloga. Naročnik: Geodetska uprava Republike Slovenije. Izvajalec. Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG. Str. 67. Ljubljana 1996.

RPE: Register prostorskih enot. Prostorske enote z imeni, ki se vodijo v RPE. Ljubljana 1997 (računalniški odtis).

SP 1: Slovenski pravopis 1. Pravila. Peta, ponovno pregledana izdaja. DZS. Ljubljana 1997.

Šivic-Dular, Alenka: Skladenjska določitev lastnega imena (na podlagi samostalniških zvez z imenovalnim prilastkom) – Jezik in slovstvo XLIV (1998/99), 259–268.

KRAJŠAVE

Dd = desno določilo (npr. *Šmarje pri Jelšah*, *Cerovec Stanka Vraza*, *Občina Ljubljana*)

DI = levo določilo (npr. *Nova vas*)

I = imenovalnik

M = mestnik

O = orodnik

PE = prostorska enota

R = rodilnik

T = tožilnik

OKRAJŠAVE

dv. = dvojina

ed. = ednina

mn. = množina

prid. = pridevnik

SIMBOLI

* = beseda/besedna zveza za zvezdico ni izpričana, ampak le predpostavljena

** = beseda/besedna zveza za zvezdicama se ne priporoča oz. ni mogoča oz. je napačna

→ = prešlo v

← = nastalo iz

NAVODILO ZA UPORABO

Priročnik je dvodelen. V prvem delu (razdelki **0–3**) so podane teoretične smernice za zapisovanje imenskega gradiva v RPE in REZI, v drugem, aplikativnem delu (razdelek **4**) pa so pravopisna pravila zapisovanja podana po posameznih pomenskih skupinah topografskih objektov, administrativno določenih območij (= prostorskih enot) in upravno-administrativnih enot, kakor so razvrščene v RPE in REZI.

Uporabnik bo rešitev oz. navodilo za pravopisni zapis konkretnega primera našel tako, da bo v drugem delu priročnika zanj poiskal ustrezen razdelek z geografsko ali geodetsko definicijo, pod njim pa bo glede na strukturo konkretnega primera našel tudi pravopisno navodilo zanj, npr. zemljepisno ime *Zelena jama* lastnoimensko poimenuje urbani del mesta s skupnimi značilnostmi, zato spada v pomensko skupino 1103 del mesta, mestna četrt v točki 4.5.2.2 priročnika.

Teoretične smernice za pravopisna navodila pod posamezno pomensko skupino uporabnik najde v prvem delu priročnika.

Veljavno pravopisno pravilo o zapisu velike začetnice neprvih sestavin pri večbesednih nenaselbinskih imenih je težavno. Zato naj se uporabnik pri konkretnih nejasnih primerih (točki 3.1.3.2 in 3.1.3.1., razdelek 4.5.2) obrne na Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen (sedež: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Gosposka ulica 13, 1000 Ljubljana). Komisija bo v sodelovanju z Uredniškim odborom Komisije za sestavo slovarskega dela SP pri SAZU uporabniku posredovala ustrezen odgovor.

0 SPLOŠNO

V *Registru prostorskih enot* (= RPE) in *Registru zemljepisnih imen* (= REZI) se vodi evidenca 46 tipov lastnih imen, katerih klasifikacija temelji na tipizaciji topografskih objektov in administrativno določenih območij (= prostorskih enot) na območju republike Slovenije ter upravno-administrativnih enot Republike Slovenije.

0.1 Od skupaj 51 tipov topografskih objektov, administrativno določenih območij (= prostorskih enot) in upravno-administrativnih enot pet tipov nima svojih lastnih imen. To so volilne enote, volilni okraji, volišča za državnozborske volitve, volišča za lokalne volitve in katastrske občine.

0.1.1 Volilne enote so administrativno razdeljena območja države v pomoč pri izvedbi volitev (RPE). V RPE so evidentirane z glavnim števnikom, zapisanim z arabsko številko, ki izraža število administrativno razdeljenih območij države, npr. *volilna enota 1* 'volilna enota številka 1', *volilna enota 2* 'volilna enota številka 2'.

0.1.2 Volilni okraji so administrativno razdeljena območja v posamezni volilni enoti (RPE), ki so v RPE evidentirani s krajšavo VE 'volilna enota' in z glavnim števnikom, ki pove, v kateri volilni enoti se volilni okraj nahaja, temu pa sledi pojasnilo o zaporednem volilnem okraju, npr. *VE 1 – 1. volilni okraj* 'volilna enota številka 1, in sicer prvi volilni okraj', *VE 1 – 2. volilni okraj* 'volilna enota številka 1, in sicer drugi volilni okraj'.

0.1.3 Za volišča za državnozborske volitve in volišča za lokalne volitve se v RPE vodi le evidenca po naslovih sedežev volišč.

0.1.4 Katastrske občine so temeljne teritorialne enote za vodenje zemljiškega katastra (RPE) oz. so temeljne teritorialne enote zemljiškega katastra in RPE za vodenje zemljiškega katastra (REZI). V RPE in REZI se evidentirajo samo desna lastnoimenska zemljepisna določila (naselbinska ali nenaselbinska), ki nedvoumno identificirajo topografske objekte, tj. katastrske občine, šele ob navajanju v RPE in REZI izpuščenih občnoimenskih sestavin *katastrska občina = k. o.*, npr. *katastrska občina Prosečka vas*, *katastrska občina Dolnji Slaveči*, *katastrska občina Cerovec Stanka Vraza*, *katastrska občina Lovrenc na Dravskem polju*, *katastrska občina Karlovško predmestje*, *katastrska občina Poljansko predmestje*. Iz uradnih dokumentov, kjer se katastrske občine obvezno navajajo s strukturo **katastrska občina/k. o. + Dd** (= **lastno ime**), je razvidno, da katastrske občine nimajo svojih lastnih imen, ampak so poimenovane s samostalniško zvezo z lastnim imenom v Dd.

0.2 Lastno ime države, občin, upravnih enot, naselij in ulic evidentirata RPE in REZI.

0.3 Lastna imena topografskih objektov in administrativno določenih območij (= prostorskih enot) so **zemljepisna** (SP 1, § 61), lastna imena upravno-administrativnih enot pa **stvarna lastna imena** (SP 1, § 100, 101).

0.4 Lastna imena, ki jih zajema RPE za poimenovanje prostorskih enot različnih hierarhičnih nivojev, so vsa uradna, med lastnimi imeni, ki jih zajema REZI, so uradna imena naselij (Radovan: 14, 13), ulic, države in upravnih enot. Od vseh 46 tipov lastnih imen v RPE in REZI je standardiziran le en tip, in sicer lastno ime države; standardizacija naselij je v teku.

0.4.1 Uradna lastna imena se ločijo od neuradnih lastnih imen samo po svojem statusu: so

proglášena za uradna in se uporabljajo v uradnih dokumentih.

0.4.2 Lastno ime omogoča nedvoumno identifikacijo šele, ko je standardizirano, to je, ko se za vsako lastno ime določijo vse njegove sestavine in njihov nespremenljivi vrstni red, tako da je med vsemi lastnimi imeni identifikacijsko nesporno. Del standardizacije lastnih imen je tudi jezikovna standardizacija, v kateri se določi pravilni zapis: zapisovanje lastnih imen se uskladi s sodobno slovensko knjižno normo in predvsem z načeli slovenskega pravopisa.

0.4.3 Uradno lastno ime je eno in nima dvojnic, torej je invariantno. Standardizacijski dokument ISO 3166 pri imenih držav dopušča tudi obstoj standardizirane kratke lastnoimenske različice, npr. *Republika Slovenija* in *Slovenija*. Čeprav ta standardizacijski dokument ne določa pogojev za rabo dolge in kratke oblike, se priporoča, da se v uradnih dokumentih uporablja le dolga oblika imena.

0.5 Pravila za zapisovanje slovenskih lastnih imen določa slovenski pravopis (*Slovenski pravopis 1. Pravila*. Peta, ponovno pregledana izdaja. DZS. Ljubljana 1997). V elaboratu se smiselno izhaja iz njega, pravila pa so podana sistematično in pregledno, tako da je razvidna teoretična podlaga za zapisovanje, ki omogoča ne le razumevanje pravil zapisovanja tu zajetih lastnih imen, ampak tudi njihovo aplikacijo na lastnoimenskem gradivu, ki v elaboratu ni zajeto.

0.5.1 S pravopisnega stališča prihajajo pri zapisovanju lastnih imen v RPE in REZI v poštev raba velike začetnice, raba ločil (pike, vezaja, pomišljaja, vejice, poševnice) in pisanje sestavin skupaj ali narazen, vendar pa se to vprašanje tu ne obravnava.

1 LASTNO IME

Za boljšo predstavo o tem, kaj lastna imena so in kaj jih glede na občnoimensko besedišče postavlja v poseben, razmeroma samostojen položaj, so v elaboratu najprej prikazane tipične jezikovne poteze lastnih imen, in sicer njihove tipične slovnične lastnosti in jezikovne strukture, imenski model in temeljne poteze procesa generiranja lastnih imen iz občnih.

1.1 DEFINICIJA LASTNEGA IMENA

Lastno ime je po definiciji ustaljeno "/.../" poimenovanje posameznih bitij /.../, zemljepisnih in stvarnih danosti, npr. imen krajev, delov zemeljskega površja, nebesnih teles; ustanov, organizacij in podjetij, umetnostnih del /.../" (SP 1, § 34), ki nedvoumno identificira in individualizira kakega izmed naštetih objektov. V tem elaboratu se omejujemo na določitev zapisa samo dela lastnih imen, in sicer: (1) zemljepisnih lastnih imen (za delitev zemljepisnih imen prim. SP 1, § 61–76); (2) stvarnih lastnih imen (za delitev stvarnih imen prim. SP 1, § 77–115).

1.2 FUNKCIJE LASTNIH IMEN

Lastno ime služi za natančno identifikacijo predmeta poimenovanja v smislu njegove vrstnosti in tudi za njegovo individualizacijo v smislu konkretnega objekta (entitete). Zaradi posebnih okoliščin pri nastajanju se iz fonda zemljepisnih lastnih imen vidi, da se enako ime lahko uporablja za imenovanje več entitet v okviru iste vrste topografskega objekta na različnih koncih slovenskega jezikovnega ozemlja. Takšna lastna imena so nastajala neodvisno drugo od drugega v procesu onimizacije (= polastnoimenjenja) in z rabo (izbiro) istih občnih imen (npr. *Brezje*, *Cesta*, *Polana*), v procesu standardizacije pa dobijo dodatne identifikacijske sestavine, ki jih individualizirajo in se nahajajo v desnem določilu (npr. *Brezje – Brezje pri Begunjah*, *Cesta – Cesta na Dobropolju* – *Cesta nad Krškim*, *Polana –*

Polana ob Ledavi – Polana pod Lisco). Na ožjem prostoru (= mikroarealu) pa se enako (= homofono) lastno ime lahko uporablja tudi za identifikacijo več entitet, ki spadajo v različne vrste (= pomenske skupine). Pravimo, da opravlja več funkcij. Tako poimenovani topografski objekti so v določenem medsebojnem razmerju – najpogosteje se prostorsko stikajo. Iz tega je mogoče sklepati, da lastno ime po določenih pravilih lahko s topografskega objekta ene vrste prehaja na drugega, vendar pa je najprej poimenovalo tisti zemljepisni objekt, kjer je skladnost med vrsto topografskega objekta in občnoimenskim pomenom lastnega imena večja in lažje razumljiva (npr. *potok* → (a) rečno ime *Potok* → (b) naselbinsko ime *Potok pri Dornberku*, *riba* → (a) *Ribnica* 'voda, bogata z ribami' → (b) *Ribnica* 'naselje') ali pa starejša (npr. rečno ime *Krka* 'reka' → *Krka* 'naselje ob Krki', *Kokra* 'reka' → *Kokra* 'naselje ob Kokri' itd.). Nastanek in obstoj več funkcij v prvotno istem lastnem imenu (tj. označevanja več entitet različne vrste) je mogoče primerjati z obstojem več pomenov znotraj iste besede.

1.2.1 Konkretno funkcijo lastnega imena najlažje prepoznavamo v (stavčnem) sobesedilu (npr. *Reka ima veliko prebivalcev* ← *Reka* 'mesto' : *Reka se izliva v Lakomnico* ← *Reka* 'vodni tok' ← *reka*), iz dodanih občnoimenskih sestavin (npr. *grad Brdo*, *slap Savica*, *izvir Retje*), s pomočjo tehničnih pomagal na zemljevidih in drugod (npr. zapisi imen z različnimi barvami, z različnim tiskom, z dodajanjem simbolov, z okrajšavami), ali pa v (vsaj dvobesednih) naselbinskih imenih po pisanju velike začetnice (npr. *Lepi Vrh* 'ime naselja' : *Lepi vrh* 'ime gore').

1.2.2 Kadar imamo pred seboj gola lastna imena brez jezikovnih sobesedil, dodatnih zaznamkov, pisave velike začetnice, je avtomatično prepoznavanje funkcije lastnega imena omejeno praviloma samo na tisto, ki je morala biti prva, ne pa tudi na drugotne. Tako pri zemljepisnih imenih z občnoimensko ustreznico, ki označuje geomorfološke pojavnosti, lahko prepoznavamo prvotno funkcijo (oro-, hidrografska itd.) prav po njej (npr. *Grič* 'ime vzpetine; ime naselja' ← *grič*, *Gorica* 'ime vzpetine; ime naselja; ime vodnega toka' ← *gorica*, *Reka* 'ime vodnega toka; ime naselja' ← *reka*). Prvotno funkcijo lastnega imena skupaj s procesom njegovega prenašanja na poimenovanje stičnih entitet lahko dokazujemo tudi z jezikoslovno (etimološko, besedotvorno, tipološko) analizo lastnih imen, in sicer tudi v nemotiviranih, to je brez žive občnoimenske ustreznice ali celo izvorno tujih lastnih imenih (npr. *Krka* 'ime vodnega toka; ime naselja' ← *Krka* 'rečno ime').

1.3 GENERIRANJE LASTNEGA IMENA

Lastno ime ima svojo izrazno podobo, tj. tisto, kar vidimo, kadar je napisano, in tisto, kar slišimo, kadar se izgovarja. Ta je natanko določena tako glede števila, izbire in zaporedja sestavin kot tudi glede skladijskih odnosov med njimi. **Sestavin v lastnem imenu torej ni mogoče ne spreminjati in ne dodajati ali odvzeti** (npr. *Ljubljana*, *Nova Gorica*, *Šmarje pri Jelšah*, *Občina Koper*, *Vlada Republike Slovenije*). Čeprav se zemljepisna imena odlikujejo po izraziti jezikovni kontinuiteti, iz katere se razodeva tudi kulturna zgodovina prostora, in je za stvarna lastna imena značilna večja podvrženost spremembam (izginevanju in nastajanju), so oboja nastala oz. nastajajo iz občnih imen po enakih načelih, ne pa zmeraj v enakih okoliščinah. Tako občnoimenske besedne zveze prehajajo med stvarna lastna imena tudi zaradi proste odločitve oziroma z administrativno potrditvijo; npr. določena beseda ali besedna zveza (navadno z lastnim imenom v Dd) postane lastno ime, kadar jo za svoje (uradno) ime sprejme kaka ustanova, organ, telo itd. in ko se z registracijo ali odlokom uradno potrdi, npr. *vlada Republike Slovenije* → *Vlada Republike Slovenije*, *občina Ljubljana* → *Občina Ljubljana*, *skupščina Občine Ljubljana* → *Skupščina Občine Ljubljana* (SP 1, § 102, 101), *filozofska fakulteta* → *Filozofska fakulteta*. Ko občnoimenska beseda ali besedna zveza postane lastno ime, se tudi zapisuje po pravilih zapisovanja stvarnih lastnih imen (tj. z veliko

začetnico prve besede). Če pa ob stvarnem lastnem imenu hkrati še vedno obstaja tudi ustrezna občnoimenska beseda ali besedna zveza, se ta uporablja zmeraj, razen kadar se misli na uradno ime ustanove, organa, telesa. Ponazorimo to z naslednjim zgledom: *Na posvetovanju so sodelovale tri filozofske fakultete, in sicer Filozofska fakulteta v Ljubljani, Filozofski fakultet u Zagrebu in Filozofická fakulta v Brně.*

1.3.1 Takoj ko kaka občnoimenska beseda ali besedna zveza postane lastno ime, se spremenijo tudi njene slovnične lastnosti, kar je formalno znamenje njenega prehoda med lastna imena in kar v slovničnem smislu predstavlja samo krnitev (izgubo) določenih slovničnih lastnosti občnih imen. Med takšne slovnične lastnosti spadajo:

1.3.1.1 Krnitev slovničnega števila: Lastno ime ima praviloma samo tisto slovnično število, v katerem stoji samo, npr. ednino (*Ljubljana, Murska Sobota, Maribor, Kočevje, Občina Domžale*) ali množino (*Jesenice, Sela, Bertoki, Dolenje Sušice*). Vzrok za ustalitev konkretnega slovničnega števila pri lastnem imenu raziskuje zgodovinsko imenoslovje. To sicer ne pomeni, da se pri lastnih imenih, ki stojijo v formalni ednini, ne morejo tvoriti tudi druga slovnična števila, vendar pa se v takšnih primerih ime nanaša na več različnih entitet (npr. *V Sloveniji je veliko Brezovic*. 'naselij z imenom Brezovica'). Da to prav tako velja za stvarna lastna imena, se pokaže v zapisu male začetnice v jedrnem (= nosilnem) občnem imenu in opustitvi desnega določila (prim. v *Sloveniji je veliko občin: Občina Domžale, Občina Ljubljana, Občina Maribor*).

1.3.1.2 Krnitev besedotvornih možnosti: Lastno ime se besedotvorno ne more spreminjati. Iz občnega imena *lipa* se lahko tvori manjšalnica *lipica*, medtem ko lastno ime *Lipica* ni manjšalnica k lastnemu imenu *Lipa*, ampak sta *Lipa* in *Lipica* dve različni zemljepisni imeni, ki se nanašata na dve entiteti in nista v razmerju manjšalno – nemanjšalno.

1.3.1.3 Krnitev možnosti za skladijske pretvorbe: V lastnem imenu ni mogoče zamenjati ene izrazne možnosti z njeno sopomensko izrazno možnostjo, kar je značilno za občnoimenske zveze. Tako samostalniško zvezo z lastnim imenom v Dd (npr. *občina Domžale/Ljubljana*) lahko nadomestimo s sopomensko (npr. *domžalska/ljubljanska občina*), v lastnem imenu pa to ni mogoče (npr. samo *Občina Domžale/Ljubljana*, ne pa tudi ***Domžalska/Ljubljanska občina*).

1.3.1.4 Spremenjena raba predlogov: Lastno ime je mogoče posredno dokazovati tudi s spremenjeno rabo predlogov (npr. v *občini Domžale/Ljubljana* : *na Občini Domžale/Ljubljana*).

1.4 MODELI LASTNIH IMEN

Tipične skladijske strukture pri lastnih imenih: Lastna imena se delijo na enodelna in dvodelna. Enodelna zemljepisna imena so lahko eno-, dvo- ali večbesedna, dvodelna pa morajo biti vsaj dvobesedna. Dvodelna imena najdemo samo med nenaselbinskimi imeni in med osebnimi imeni (npr. *Ljubljana Bežigrad, Ivan Cankar*). Enodelna naselbinska zemljepisna imena se naprej delijo na enojna in dvojna: enojna naselbinska imena so lahko enobesedna (npr. *Ljubljana, Jesenice*) in večbesedna, tvorjena z ujemalnim, levim določilom, npr. *Stari trg, Nova Gorica*, ali z neujemalnim, desnim določilom, npr. *Cerovec Stanka Vraza, Otočec pri Novem mestu*. Danes enobesedno ime je bilo lahko nekdanj tudi večbesedno, kadar se je prvotna večbesednost v imenu iz različnih vzrokov zbrisala (npr. *Dobrepolje*, R ed. *Dobrepolja*, in ne ***Dobrega Polja*). Dvojno ime je vsaj dvobesedno lastno ime: sestavljeno je iz dveh lastnih imen, ki samo v povezavi imenujeta neko entiteto, nanašata pa se na prvotno

dva topografska objekta iste vrste, sta torej v prirednem razmerju in ju povezuje nestični vezaj (npr. dve naselji → eno naselje: *Šmarje - Sap*; tri samostojna naselja → v lastnem imenu upravno-administrativne enote: *Občina*

Dobrova - Horjul - Polhov Gradec). Dvodelno lastno ime se loči od dvojnega po tem, da se določena entiteta imenuje z dvema lastnima imenoma, ki se ne nanašata na isti topografski objekt, vendar pa je drugi topografski objekt del prvega; zato sta v podrednem skladijskem razmerju tudi njuni imeni in med njima ni nobenega ločila (npr. mestni del *Ljubljana Bežiograd* ← območje *Bežiograd*, ki je del mesta *Ljubljana*).

1.4.1 Enobesedna lastna imena so pogosta v vseh tipih zemljepisnih imen (npr. *Celje*, *Jeprca*, *Tezno*, *Mirje*, *Socerb*, *Zelenci* itd.), medtem ko jih med stvarnimi lastnimi imeni v RPE ni.

1.4.2 Dvo- ali večbesedna lastna imena se po svoji skladijski strukturi delijo v nekaj tipov:

1.4.2.1 **DI + občnoimenska sestavina/lastnoimenska sestavina:** Tovrstna imena so zelo pogosta pri zemljepisnih imenih (npr. *Stari trg*, *Ivanje selo*; *Spodnja Slivnica*, *Nova Gorica*, *Kranjska Gora*), ki lahko vsebujejo tudi po več ujemalnih, levih sestavin (prim. *Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah*). Med stvarnimi lastnimi imeni v RPE in REZI tega imenskega tipa ni.

1.4.2.2 **Lastnoimenska sestavina + Dd:** O lastnem imenu govorimo, kadar je že njegova prva sestavina lastnoimenska (npr. *Ambrož pod Krvavcem*, *Zagorje ob Savi*, *Gradišče v Slovenskih goricah*) ali polastnoimenjena (*Občina Ljubljana*, *Pot v Hribec*); slednji tip prevladuje pri stvarnih lastnih imenih. Če je prva sestavina občnoimenska, druga pa lastnoimenska, govorimo o samostalniški zvezi z lastnim imenom v Dd (npr. *občina Ljubljana*, *slap Savica*) in ne o lastnem imenu. Glede na slovnično obliko Dd se ta lastna imena delijo na več podtipov:

1.4.2.2.1 **Dd vsebuje sestavino/sestavine v imenovalniku,** ki je/so že sama/same zemljepisno ime. Tovrstna imena so pogosta med stvarnimi lastnimi imeni (npr. *Občina Ljubljana*, *Krajevna skupnost Šmarje - Sap*), med zemljepisnimi pa jih ni. V napisih, na zemljevidih ipd. se sicer pojavljajo tudi zapisi tipa *Slap Savica*, *Rt Madona*, *Izvir Retje*, vendar pa v teh primerih prva sestavina (tj. *slap*, *rt*, *izvir* itd.) ni sestavni del lastnega imena, ampak samo občnoimensko jedro danega zemljepisnega imena, s katerim se poudari vrsta (= pomenska skupina) topografskega objekta. Zato ga je treba pisati z malo začetnico, razen če se zaradi položaja v napisih piše z veliko začetnico (SP 1, § 237 ss., 29). Med besednima zvezama *slap Savica* in *občina Ljubljana* (→ *Občina Ljubljana*), ki obe vsebujeta zemljepisno ime, obstaja notranja razlika. Prva je opis topografskega objekta, v katerem občnoimenska sestavina *slap* samo poudarja ustrezno funkcijo lastnega imena *Savica* (npr. da gre za *slap*, ne pa za *vodni tok*). Ker sestavina, kot je npr. *slap*, v besedni zvezi *slap Savica* ne povzroča prevoda zemljepisnega pojma v kakega drugega, tudi ni potrebe, da bi prodrla v samo zemljepisno ime (tj. **(gledati) Slap Savico*). Nasprotno pa sestavina tipa *občina* v besedni zvezi *občina Ljubljana* ne služi več za opis zemljepisne danosti, ki je izražena z lastnim imenom *Ljubljana*, ampak povzroči pomenski premik celotne besedne zveze s področja zemljepisnih pojmov v pomensko skupino, ki ji pripada sama. Prav zato je občnoimenska sestavina tipa *občina* bistvena za vrstno identifikacijo celotnega pojma in se tudi z lahkoto polastnoimeni (onimizira) oz. prodre v stvarno lastno ime.

1.4.2.2.2 **Dd vsebuje sestavino/sestavine v rodilniku.** Tovrstna imena prevladujejo med stvarnimi lastnimi imeni, vendar jih najdemo tudi v nekaterih tipih (= pomenskih skupinah)

zemljepisnih imen (npr. *Draga svetega Jerneja*). Kot sestavina v roditeljskem se najpogosteje pojavlja osebno ali stvarno lastno ime (npr. *Krajevna skupnost Antona Tomaža Linhart, Ulica Pohorskega bataljona*) ali pa beseda oz. samostalniška zveza z lastnim imenom ali vrstilnim številnikom (npr. *Ulica talcev, Ulica bratov Učakar, Ulica 15. aprila*). Skladenjsko enake so videti besedne zveze, ki v Dd vsebujejo zemljepisno lastno ime (npr. *izvir Krke, ustje Dragonje, dolina Korošice*) in se na zemljevidih zapisujejo tudi kot *Izvir Krke, Ustje Dragonje, Dolina Korošice*. Prva sestavina (*izvir, ustje, dolina* itd.) ni del lastnega imena, saj samo poudari vrsto (= pomensko skupino) topografskega objekta, zato jo praviloma pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29). Vendar pa prav pri tej besedni skupini s partitivnim roditeljskim obstaja realna možnost, da občnoimenska sestavina vstopi v sestavo lastnega imena (in bi jo tudi v nevtralnem položaju pisali z veliko začetnico), in sicer tam, kjer samostalniška zveza kot celota ni identična z lastnim imenom v njej, ampak se nanaša samo na del objekta (npr. rečno ime *Dragonja : ustje Dragonje* 'del Dragonje' → **Ustje Dragonje*).

1.4.2.2.3 Dd vsebuje predložno zvezo: Predložna zveza dokazuje, da topografski objekt lahko dobi svoje ime tudi glede na prostorsko razmerje do kakega drugega topografskega objekta (npr. *Šmarje pri Jelšah, Ambrož pod Krvavcem, Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah, Kostanjevica na Krki, Cesta na Okroglo*). Uvajanje takšnega predložnega določila je razmeroma prosto in ne posega bistveno v dotedanje lastno ime, zato se pri standardizaciji zemljepisnih imen pogosto posega po tej možnosti. Ta tip lastnih imen je pogost med naselbinskimi in samo v nekaterih tipih (= pomenskih skupinah) nenaselbinskih imen (npr. *Slap pod Čedco*).

1.4.2.2.4 Predložna imena: Predložna imena so z jezikovnega stališča na meji med občnoimenskimi zvezami in pravimi lastnimi imeni; zelo veliko jih najdemo v zemljepisnih lastnih imenih t. i. mikrotoponimičnega izvora. Razmeroma dobro se še vidi, da gre za prvotne predložne sklonne oblike občnih imen in da te razmeroma težko ustvarijo novo imenovalniško obliko in nov sklanjatveni vzorec. Najlažje se paradigmatično na novo konsolidirajo tista lastna imena, ki so po izvoru prvotni brezpredložni sklon (npr. **Jesenikъ* 'ime potoka' → M ed. (*na*) **Jesenicě* → naselbinsko ime I mn. *Jesenice*), precej težje pa tista, v katerih se je predlog v sestavi imena ohranil. Nova imenovalniška oblika se oblikuje na dva načina, in sicer tako, da se sestavini prvotne (najpogosteje orodniške ali tožilniške) predložne zveze zrasteta in da se imenovalnik tvori z ustrezno končnico (npr. O/T ed. **za gorico* → I ed. *Zagorica*; O ed. **nad gradom* → I ed. *Nadgradō*; O ed. **pod brdom*/T ed. **pod brdo* → I ed. *Podbrdo*). Najtežje pa se paradigmatično na novo konsolidirajo nekdanje mestniške (in morda tudi dajalniške) predložne zveze, ki kažejo tri vrste rešitev (SP 1, § 74–76):

1.4.2.2.4.1 Pri rabi v stavku (govoru) se lahko vpelje samostalnik, ki označuje pomensko vrsto imena, vendar pa ta ni del lastnega imena, npr. naselbinsko ime *Pri Treh hišah* → (*iti*) *v vas Pri Treh Hišah*; ime ulice *Pod zidom* → (*stanovati*) *v ulici Pod zidom*; naselbinsko ime *Pri Fari* → (*prihajati*) *iz zaselka Pri Fari* (SP 1, § 74).

1.4.2.2.4.2 Pri rabi v stavku (govoru) se opušča prvotni predlog, ker bi sicer v nekaterih sklonih prišlo do kopičenja predlogov, npr. naselbinsko ime *Pri Fari* → (*Prihajam*) *od Fare* namesto pričakovane **(Prihajam) od Pri Fare/Prifare*.

1.4.2.2.4.3 V imenu se lahko zapisujejo vse sestavine skupaj, kot da gre za eno samo besedo, npr. (*Prihajam*) *iz Podzida/iz Zavode*, kar pravzaprav pomeni najradikalnejšo rešitev in dosego najstabilnejše oblike lastnega imena, pri kateri prejšnji dve razvojni možnosti nista več

potrebni in mogoči.

1.4.2.2.5 Iz prikaza v 1.4.2.2.1 izhaja, da v stvarnem lastnem imenu desno od lastnoimenske sestavine lahko stoji v imenovalniku le zemljepisno ime (npr. *Občina Ljubljana*), kadar pa se na tem mestu pojavlja občnoimenska sestavina, gre za poljubni pristavčni element, ki ni del zemljepisnega imena in mora biti ločen z nestičnim pomišljajem (npr. *Velenje – desni breg – zahod*).

1.5 KRAJŠANJE LASTNEGA IMENA

Lastno ime se pri vsakdanji komunikaciji pogosto krajša, in sicer tedaj, kadar identifikacija entitete, na katero se nanaša, ni sporna (npr. *Ljubljanski grad* → *Grad*, *Goriška brda* → *Brda*). Kratka imena z jezikovnega stališča niso napačna, ampak so znamenje jezikovne ekonomije v primerih, kadar je identifikacija zemljepisnega objekta kakorkoli zagotovljena. Kljub temu se za uradno rabo ne priporočajo, razen izjemoma pri imenih držav, kjer sta mogoči dolga (*Republika Slovenija*) in kratka (*Slovenija*) oblika.

2 DELITEV LASTNIH IMEN

Lastna imena se delijo na **osebna**, **zemljepisna** in **stvarna** (SP 1, § 34 ss.). Nadalje se zemljepisna lastna imena delijo na **naselbinska** in **nenaselbinska**. Naselbinska so imena naselij (tj. mest, vasi in trgov) in zaselkov, nenaselbinska pa vsa druga (SP 1, § 69), vključno z lastnimi imeni (strnjjenih) delov naselij. Za slednja imena veljajo torej ista pravila kakor za nenaselbinska (SP 1, § 69), zato so v elaboratu obravnavana med nenaselbinskimi. V tem elaboratu se obravnavajo zemljepisna lastna imena in tisti del stvarnih lastnih imen, ki se pojavljajo v šifrantih RPE in REZI, medtem ko se osebna lastna imena navajajo samo toliko, kolikor se pojavljajo kot sestavine Dd v zemljepisnih in stvarnih lastnih imenih.

3 PRAVOPISNA PROBLEMATIKA LASTNIH IMEN

3.1 VELIKA ZAČETNICA V LASTNIH IMENIH

V lastnem imenu se prva ali edina sestavina avtomatično, ne glede na položaj v stavku, piše z veliko začetnico na podlagi temeljnega pravopisnega načela, da se začetna črka vsakega lastnega imena piše z veliko črko = veliko začetnico (SP 1, § 28), npr. *Sava se izliva v Donavo* : *Najdaljša slovenska reka je Sava*.

3.1.1 ENOBESEDNA LASTNA IMENA: Prva črka prve sestavine, ki je hkrati tudi edina, se piše avtomatično z veliko začetnico (SP 1, § 34).

3.1.2 VEČBESEDNA LASTNA IMENA: Velika začetnica avtomatično zaznamuje prvo sestavino večbesednih lastnih imen, pri njihovih neprvih sestavinah pa ima velika začetnica dve funkciji (SP 1, § 28, 70), in sicer da pri vseh lastnih imenih označi neprvo sestavino, ki je tudi sama lastno ime, npr. *France Prešeren* (← *Prešeren*), *Orožen Adamič* (← *Adamič*); *Lukovica pri Domžalah* (← *Domžale*), *Ulica Pohorskega bataljona* (← *Pohorski bataljon*), *Trg komandanta Staneta* (← *Stane*), *Severna Amerika* (← *Amerika*); *Rdeči križ Slovenije* (← *Slovenija*), *Ustava Republike Slovenije* (← *Republika Slovenija* (← *Slovenija*)), *Krajevna skupnost Cezanjevci* (← *Cezanjevci*), pri naselbinskih imenih, tj. imenih mest, vasi, trgov in zaselkov (SP 1, § 69), avtomatično označi neprvo sestavino, razen če je neprva sestavina imena *mesto*, *trg*, *vas*, *vesca*, *selo*, *sela*, *selce*, *naselje* (SP 1, § 70), npr. *Škofja Loka*, *Bohinjska Bela*, *Rogaška Slatina*, *Kranjska Gora*, *Pijava Gorica*, *toda Novo mesto*, *Stari trg*, *Dolenja vas*, *Spodnja vesca*, *Opatje selo*, *Uršna sela*, *Dolenje selce*, *Ribiško naselje*.

3.1.3 VELIKA ZAČETNICA V ZEMLJEPISNIH LASTNIH IMENIH

3.1.3.1 VELIKA ZAČETNICA V NASELBINSKIH IMENIH

Pravopisno pravilo o zapisovanju naselbinskih imen je preprosto: Neprve sestavine naselbinskega imena pišemo z veliko začetnico, razen če je neprva sestavina *mesto, trg, vas, vesca, selo, sela, selce, naselje* (SP 1, § 70): *Nova Gorica : Vavta vas*.

3.1.3.1.1 Naselbinsko ime s predložnim Dd: Če je naselbinsko ime tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu kako drugo naselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v naselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico; če pa je naselbinsko ime tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu nenaselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v nenaselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico (SP 1, § 70), npr. *Veščica pri Murski Soboti ← Murska Sobota* (naselbinsko ime) : *Sveta Ana v Slovenskih goricah ← Slovenske gorice* (nenaselbinsko ime).

3.1.3.1.2 Zapis velike začetnice v naselbinskem imenu, ki je del stvarnih lastnih imen in samostalniških zvez z lastnim imenom: Če se naselbinsko ime pojavlja kot desno določilo stvarnega lastnega imena ali samostalniške zveze z lastnim imenom, se piše kot ime samo. Kot Dd se pojavlja v stvarnih lastnih imenih upravno-administrativnih enot, npr. *Občina Ilirska Bistrica ← Ilirska Bistrica* (naselje), *Krajevna skupnost Šavna Peč ← Šavna Peč* (naselje), in v njihovih ustreznih samostalniških zvezah z lastnim imenom, npr. *občina Ilirska Bistrica ← Ilirska Bistrica* (naselje), *krajevna skupnost Šavna Peč ← Šavna Peč* (naselje), *katastrska občina Dolnji Slaveči ← Dolnji Slaveči* (naselje).

3.1.3.1.3 Sprememba uradnega statusa topografskega objekta: Če se spremeni uradni status topografskega objekta, tako da nenaselbinsko ime postane naselbinsko, se to novo naselbinsko ime zapisuje po pravopisnem pravilu o pisanju naselbinskih imen. Če pa se spremeni uradni status topografskega objekta, tako da naselbinsko ime postane nenaselbinsko, se to novo nenaselbinsko ime zapisuje po pravopisnem pravilu o pisanju nenaselbinskih imen.

3.1.3.2 VELIKA ZAČETNICA V NENASELBINSKIH IMENIH

Neprve sestavine nenaselbinskega imena pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Julijske Alpe (← Alpe), Zadnja Trenta (← Trenta), Cesta v Mestni log (← Mestni log)*. To pravopisno pravilo je pogosto težko aplicirati. Odločitev o tem, kaj je v nepravem delu nenaselbinskega imena lastno in kaj občno ime, pogosto povzroča težave. Največkrat se lahko opremo le na svoj lastni jezikovni občutek, npr. *Bovški g/Gamsovec ← g/Gamsovec (?)*, *Velika b/Bavha ← b/Bavha (?)*, *Tarmanova ž/Žlefa ← ž/Žlefa (?)*, *Novi b/Brič ← b/Brič (?)*, *Severna t/Triglavska stena ← t/Triglavska stena (?)*. **Dokler slovenski pravopis ne določi bolj sodobnega, brez težav in dilem aplikativnega pravopisnega pravila, naj uporabnik konkretne dvoumne primere rešuje v sodelovanju s Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen, ta pa z Uredniškim odborom Komisije za sestavo slovarskega dela SP pri SAZU.**

3.1.3.2.1 Nenaselbinsko ime v predložnem Dd naselbinskega imena: Nenaselbinsko ime se v predložnem Dd naselbinskega imena piše kot ime samo (SP 1, § 70), npr. *Sveta Ana v Slovenskih goricah (← Slovenske gorice)*.

3.1.3.2.2 Zapis velike začetnice v nenaselbinskem imenu, ki je del stvarnih lastnih imen in (njihovih ustreznih) samostalniških zvez z lastnim imenom: Če se nenaselbinsko ime

pojavi kot desno določilo v stvarnem lastnem imenu in v (njegovi ustrezni) samostalniški zvezi z lastnim imenom, se piše kot ime samo. Najpogosteje se pojavlja kot Dd v stvarnih lastnih imenih upravno-administrativnih enot, npr. *Občina Loška dolina ← Loška dolina* (pokrajina), *Krajevna skupnost Rožna dolina ← Rožna dolina* (del mesta), *Krajevna skupnost Gornja Sava ← Gornja Sava* (del mesta) ← *Sava* (ime reke), in (njihovih ustreznih) samostalniških zvezah z lastnim imenom, npr. *občina Loška dolina ← Loška dolina* (pokrajina), *krajevna skupnost Rožna dolina ← Rožna dolina* (del mesta); *katastrska občina Čirče ← Čirče* (del mesta).

3.1.3.2.3 Sprememba uradnega statusa topografskega objekta: Če se spremeni uradni status topografskega objekta, tako da nenaselbinsko ime postane naselbinsko, se to novo ime zapisuje po pravopisnem pravilu o zapisovanju naselbinskih imen.

3.1.4 VELIKA ZAČETNICA V STVARNIH LASTNIH IMENIH

Imena upravno-administrativnih enot so stvarna lastna imena (SP 1, § 100 in naslednji). V lastnih imenih upravno-administrativnih enot se avtomatično zapisuje z veliko začetnico prva sestavina, od neprvih pa tiste, ki so že same lastna imena in se navadno nahajajo v Dd:

3.1.4.1 Dd z osebnim lastnim imenom, npr. *Krajevna skupnost Borisa Kidriča ← Boris Kidrič*, ali s **samostalniško zvezo z lastnim imenom**, npr. *Krajevna skupnost dr. (= doktorja) Jagodiča ← dr. (= doktor) Jagodič*;

3.1.4.2 Dd z zemljepisnim lastnim imenom:

3.1.4.2.1 Dd z naselbinskim imenom, npr. *Občina Ljubljana ← Ljubljana*, *Občina Novo mesto ← Novo mesto*, *Občina Kranjska Gora ← Kranjska Gora*, *Krajevna skupnost Sveta Ana v Slovenskih goricah ← Sveta Ana v Slovenskih goricah*;

3.1.4.2.2 Dd z nenaselbinskim imenom, npr. *Občina Loški potok ← Loški potok*, *Krajevna skupnost Rožna dolina ← Rožna dolina*, *Krajevna skupnost Gornja Sava ← Gornja Sava* ← *Sava*.

3.1.4.3 Dd s stvarnim lastnim imenom, npr. *Krajevna skupnost Dolomitskega odreda ← Dolomitski odred*.

3.2 LOČILA V LASTNIH IMENIH V RPE IN REZI

Pri lastnih imenih in v zvezi z njimi se poleg velike začetnice kot pravopisni znak pojavljajo pika (.), vezaj (-), pomišljaj (–), vejica (,) in poševnica (/).

3.2.1 PIKA (.)

Pika se pri lastnih imenih uporablja pri okrajšanju (SP 1, § 249) in za označevanje vrstilnih števnikov, zapisanih z rimsko ali arabsko številko (SP 1, § 252).

3.2.1.1 Pika je znak okrajšanosti besede v desnem delu (SP 1, § 249, 1135). Okrajšave so samo pisne in jih pri branju razvezujemo (SP 1, § 1025). Uradna in standardizirana oblika zemljepisnih in stvarnih lastnih imen naj bo izpisana in naj torej okrajšanj ne vsebuje in s tem tudi pike ne. Okrajšana zemljepisna in stvarna lastna imena se kot neuradne oblike lahko uporabljajo le v t. i. posebnih besedilnih položajih, zlasti če je iz različnih razlogov gospodarnost s prostorom potrebna, npr. na krajevnih tablah, v kartografiji, npr. *Sv. Gregor* ← *Sveti Gregor*, *Sp. Hrušica* ← *Spodnja Hrušica*, *Zg. Hrušica* ← *Zgornja Hrušica*,

Gor. selce ← *Gorenje selce*, *Dol. Leskovec* ← *Dolnji Leskovec*, *Dol. Poljane* ← *Dolenje Poljane*.

3.2.1.2 Pika označuje vrstilni števnik, ki je zapisan z rimsko ali arabsko številko (SP 1, § 252). Ima vlogo spremembe glavnega števnik, ki izraža količino štetega, v vrstilni števnik, ki označuje zaporedno mesto v številski vrsti, npr. **Ulica Štirinajste divizije* = *Ulica XIV. divizije*.

3.2.2 VEZAJ (-)

Vezej je vodoravna črtica, krajša od pomišljaja (SP 1, § 411–437) in nadomešča priredni veznik *in*.

3.2.2.1 NESTIČNI VEZAJ (-)

Nestični vezaj pri lastnih imenih pomeni, da se vse, ne le zadnja povezana sestavina imena pregibljejo (SP 1, § 427, 35, 69, 852). Pojavlja se v naselbinskih dvojnih imenih (npr. *Šmarje - Sap* 'Šmarje **in** Sap', v *Šmarju - Sapu*) in v stvarnih lastnih imenih upravno-administrativnih enot ter njihovih ustreznih samostalniških zvezah z lastnim imenom v Dd, kadar Dd vsebuje vezalno priredno povezana zemljepisna ali osebna lastna imena (npr. *Občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (naselje), *Občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (naselje) in *Kostanjevica* (naselje), *Občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (naselje) in *Horjul* (naselje) in *Polhov Gradec* (naselje); *občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (naselje), *občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (naselje) in *Kostanjevica* (naselje), *občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (naselje) in *Horjul* (naselje) in *Polhov Gradec* (naselje); *Krajevna skupnost Mirka Roglja - Petka* ← *Mirko Rogelj - Petek* 'Mirko Rogelj, imenovan tudi Petek' ← *Mirko Rogelj in Petek*).

Opomba: V to skupino se uvršča tudi primer *Gozd - Martuljek* (SP 1, § 35, 852), v *Gozdu - Martuljku*. Med slovenskimi naselbinskimi imeni je to ime le na videz dvojno ime, in sicer zato, ker vsebuje sestavini *Gozd* in *Martuljek*, ki se ne nanašata na topografska objekta istega tipa: *Gozd* (naselbinsko ime) + *Martuljek* (ime vodnega toka). Glede na to bi pravzaprav pričakovali naselbinsko ime **Gozd ob Martuljku* (prim. *Zagorje ob Savi*). To naselbinsko ime vključuje samo eno naselje, in sicer tisto, ki se je v preteklosti imenovalo *Gozd* (prim. zapisa v 18. stoletju *Gegend unter Wald* in *Gegend ober Wald* (Rajšp: Sekcija 129)), še pred tem pa *Rute*; naselja z imenom *Martuljek* pa ni. V skladu z dosedanjo pravopisno normo predlagamo zapisovanje z nestičnim vezajem *Gozd - Martuljek*, čeprav v sodobnih pisnih virih prevladuje zapis brez vezaja *Gozd Martuljek*.

3.2.2.2 STIČNI VEZAJ (-)

Stični vezaj se v zemljepisnih lastnih imenih pojavlja v levem priredno zloženem določilu, npr. *Ljutomersko-Ormoške gorice* 'Ljutomerske **in** Ormoške gorice' ← *Ljutomerske gorice* in *Ormoške gorice*, *Kamniško-Savinjske Alpe* 'Kamniške Alpe, **imenovane tudi** Savinjske Alpe' ← *Kamniške Alpe* in *Savinjske Alpe*.

3.2.3 POMIŠLJAJ (-)

Pomišljaj je vodoravna črtica, daljša od vezaja (SP 1, § 378–398).

3.2.3.1 NESTIČNI POMIŠLJAJ (-)

Nestični pomišljaj nadomešča pomen 'in sicer' in se pri zemljepisnih lastnih imenih uporablja za uvajanje pojasnjevalnega pristavka, npr. *Rdeči Breg - DEL* (SP 1, § 71) 'Rdeči Breg, **in sicer** del (Rdečega Brega)'.

3.2.3.1.1 Kot pojasnjevalni pristavek za nestičnim pomišljajem se pri zemljepisnih lastnih imenih nikoli ne pojavlja lastno, ampak vedno le občno ime. To zožuje območje topografskega objekta, ki ga poimenuje zemljepisno lastno ime pred njim. V enaki funkciji se poleg nestičnega pomišljaja lahko uporabi tudi oklepaj, npr. *Ljubljana –del* 'Ljubljana, **in sicer** del (Ljubljane)' = *Ljubljana (del)*; *Ljubljana –sever* 'Ljubljana, **in sicer** sever (Ljubljane)' = *Ljubljana (sever)*.

3.2.3.1.2 Pojasnjevalnih pristavkov z zoževalno funkcijo območja topografskega objekta, ki ga poimenuje zemljepisno lastno ime pred njim, je lahko več, vsi pa so med seboj povezani z nestičnim pomišljajem, npr. *Velenje –desni breg –zahod* 'Velenje, **in sicer** desni breg (Velenja), **in sicer** zahod (desnega brega Velenja)'

3.2.3.1.3 Pojasnjevalni pristavki z zoževalno funkcijo območja topografskega objekta, ki ga poimenuje zemljepisno lastno ime pred njimi, se pojavljajo v Dd stvarnih lastnih imen upravno-administrativnih enot in (njihovih ustreznih) samostalniških zvezah z lastnim imenom, npr. *Krajevna skupnost Trbovlje –center*; *Krajevna skupnost Šentjur –okolica*, *Četrtna skupnost Velenje –desni breg –zahod*, *katastrska občina Meža –takraj*, *katastrska občina Grosuplje –naselje*.

3.2.3.2 STIČNI POMIŠLJAJ (–)

3.2.3.2.1 Stični pomišljaj nadomešča predloga *od ... do*, zato se imenuje tudi predložni pomišljaj (SP 1, § 394).

3.2.3.2.2 Med lastnimi imeni, ki jih zajemata REZI in RPE, se stični pomišljaj v taki vlogi ne pojavlja. Nastopa le v samostalniških zvezah z lastnim imenom v Dd tipa *kanal Ledava–Mura* 'kanal **od** Ledave **do** Mure'.

Opozarjamo na neuskkljeno rabo velike začetnice v SP 1: *prekop Ren–Donava* (§ 394) : *Prekop Donava–Tisa–Donava* (§ 203).

3.2.4 VEJICA (,)

Vejica se v lastnih imenih ne pojavlja.

3.2.4.1 Vejica pri nekaterih lastnih imenih uvaja dodatno krajevno določilo, ki se tudi zaradi šifre posamezne upravno-administrativne enote zdi neobvezno ali celo redundantno, npr. *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela*, *Jesenice* ← *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela* (stvarno lastno ime) in *Jesenice* (neobvezno krajevno določilo); *Krajevna skupnost Venclja Perka*, *Domžale* ← *Krajevna skupnost Venclja Perka* (stvarno lastno ime) in *Domžale* (neobvezno krajevno določilo).

3.2.4.2 Pri prostorskih enotah, ki jih RPE evidentira le po naslovih sedežev, vejica uvaja neobvezno desno lastnoimensko krajevno določilo: *Volišče Ivan Nagode*, *Zapuže* = *Volišče Ivan Nagode Zapuže*.

3.2.5 POŠEVNICA (/)

Poševnica je načeloma stično ločilo in se v pomenu veznika *ali* pojavlja pri uradnih dvojezičnih imenih naselij (SP 1, § 452), npr. *Koper/Capodistria* 'Koper **ali** Capodistria', *Hodoš/Hodós* 'Hodoš **ali** Hodós'.

4 PRAVOPIISNO USTREZEN ZAPIS ZEMLJEPISNIH IN STVARNIH LASTNIH IMEN PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V REZI IN RPE

V šifrantih RPE in REZI so topografski objekti, administrativno določena območja (= prostorske enote) in upravno-administrativne enote razvrščeni po pomenskih skupinah, tako da ena skupina vsebuje le zemljepisna ali le stvarna lastna imena, med skupinami, ki vsebujejo zemljepisna lastna imena, pa ena skupina praviloma vsebuje le naselbinska ali le nenaselbinska imena (izjema je le pomenska skupina s številčno šifro 1102).

4.1 Volilne enote, volilni okraji, volišča za državnozbornske volitve, volišča za lokalne volitve in katastrske občine nimajo svojih lastnih imen. V RPE so volilne enote evidentirane z glavnim števnikom, zapisanim z arabsko številko, ki izraža število administrativno razdeljenih območij države v pomoč pri izvedbi volitev, npr. *volilna enota 1* 'volilna enota številka 1', *volilna enota 2* 'volilna enota številka 2'. Volilni okraji so v RPE evidentirani s krajšavo *VE* 'volilna enota' in z glavnim števnikom, ki pove, v kateri volilni enoti se volilni okraj nahaja, temu pa sledi pojasnilo o zaporednem volilnem okraju, npr. *VE 1 – 1. volilni okraj* 'volilna enota številka 1, in sicer prvi volilni okraj', *VE 1 – 2. volilni okraj* 'volilna enota 1, in sicer drugi volilni okraj'. Volišča za državnozbornske volitve in volišča za lokalne volitve so v RPE evidentirana po naslovih sedežev volišč, redkeje je volišče označeno kar s številčno šifro. Katastrske občine so poimenovane s samostalniškimi zvezami z lastnim imenom v Dd: **katastrska občina/k. o. + Dd (= lastno ime)**. V RPE in REZI pa se evidentirajo samo desna določila takih besednih zvez.

4.2 Administrativno določena območja (= prostorske enote), ki spadajo pod posamezne upravno-administrativne enote, nimajo svojih lastnih imen, ampak so poimenovana s samostalniškimi zvezami z lastnim imenom v Dd: **občno ime + Dd (= lastno ime)**, npr. *republika Slovenija, občina Koper, upravna enota Ljubljana*.

4.3 Šolski okoliši so administrativno razdeljena območja države v pomoč pri merilih za ustanavljanje šol in oblikovanje mreže osnovnih šol (RPE) in so tako kot katastrske občine lahko poimenovani s samostalniškimi zvezami z lastnim imenom v Dd: **šolski okoliš + Dd**.

4.4 PORAZDELITEV ZEMLJEPISNIH IN STVARNIH LASTNIH IMEN V ŠIFRANTIH RPE IN REZI

4.4.1 ŠIFRANT REZI:

4.4.1.1 ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA:

4.4.1.1.1 NASELBINSKA IMENA:

1101 *naselje, mesto*;

1102a *zaselek*.

4.4.1.1.2 NENASELBINSKA IMENA:

1102b *del naselja*;

1103 *del mesta, mestna četrt*;

1104 *ulica, trg*;

1105 *pot, cesta, gozdna pot, kolovoz*;

1201 *domaćija*;

1202 *cerkev, sakralni objekt*;

- 1203 *pomemben objekt;*
 2101 *tekoča voda, reka, potok, hudournik, nestalni tok;*
 2102 *kanal (odprt);*
 2103 *izvir;*
 2104 *izliv, delta;*
 2105 *slap, slapišče;*
 2106 *rečni brod, rečni pristan;*
 2201 *jezero;*
 2202 *del jezera, jezerski zaliv, jezerski pristan;*
 2203 *manjša stoječa voda, bajer, mlaka, ribnik;*
 2204 *močvirje, trstičje;*
 2205 *ledenik;*
 2301 *morje;*
 2302 *del morja, morski zaliv, morski pristan;*
 2303 *soline;*
 3101 *gorovje, hribovje, gričevje;*
 3102 *vrh vzpetine, vzpetina, planota;*
 3103 *sedlo, prelaz;*
 3104 *del vzpetine, pobočje, hrbet, greben;*
 3105 *dolina, soteska, vintgar, globel;*
 3106 *rt, polotok;*
 3107 *kraška jama, vrtača, brezno, ponor;*
 3108 *osamljena skala, balvan;*
 4105 *pokrajina;*
 4106 *krajinski del, ledina, predel;*
 4107 *gozdni predel;*
 4201 *morski otok, jezerski otok;*
 4202 *rečni otok, sipina sredi reke;*
 4203 *čer, plitvina, podvodni greben.*
- 4.4.1.2 STVARNA LASTNA IMENA:**
 4101 *država;*
 4102 *občina;*
 4104 *upravna enota.*

4.4.2 ŠIFRANT RPE:

4.4.2.1 ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA:

4.4.2.1.1 NASELBINSKA IMENA:

naselje (= 1101 v REZI).

4.4.2.1.2 NENASELBINSKA IMENA:

ulica (= 1104 v REZI).

4.4.2.2 STVARNA LASTNA IMENA:

država (= 4101 v REZI);

občina (= 4102 v REZI);

upravna enota (= 4104 v REZI);

območna geodetska uprava;

izpostava območne geodetske uprave;

krajevna skupnost;

vaška skupnost;

četrtna skupnost.

4.5 ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V RPE IN REZI

V šifrantih RPE in REZI so samo zemljepisna lastna imena tudi enobesedna in zato pravopisno glede zapisovanja velike začetnice nesporna, npr. Koper; Jeprca; Šiška; Mirje; Savica; Madona itd.

4.5.1 NASELBINSKA IMENA

4.5.1.1 NASELJE (RPE) = 1101 NASELJE, MESTO (REZI)

Definicija: Naselje je strnjena ali nestrnjena skupina stavb, ki sestavlja naseljeno zemljepisno enoto (mesto ali vas), ima skupno ime, lastni sistem oštevilčenja stavb in določeno območje, ki ga sestavljajo en ali več statističnih okolišev. (RPE, GIAM)

Imena naselij (RPE) oziroma naselij, mest (REZI) so naselbinska zemljepisna imena (SP 1, § 69).

4.5.1.1.1 Enobesedna imena: Enobesedno ime naselja se piše z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Ljubljana, Maribor, Jesenice.

4.5.1.1.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen naselij pišemo z veliko začetnico, razen če je neprva sestavina *mesto, trg, vas, vesca, selo, sela, selce, naselje* (SP 1, § 70), npr. Nova Gorica : Vavta vas.

4.5.1.1.2.1 Imena naselij s predložnim Dd: Če je ime naselja tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu kako drugo naselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v naselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico; če pa je naselbinsko ime tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu nenaselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v nenaselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico (SP 1, § 70), npr. *Veščica pri Murski Soboti* ← *Murska Sobota* (naselbinsko ime) : *Sveta Ana v Slovenskih goricah* ← *Slovenske gorice* (nenaselbinsko ime).

4.5.1.1.2.2 Imena naselij z nestičnim vezajem (= dvojna imena): Nestični vezaj pri dvojnih naselbinskih imenih nadomešča veznik *in*, njegova nestičnost pa pomeni, da se obe lastni imeni pregibljeta (SP 1, § 427, 35, 69, 852), npr. *Šmarje - Sap* 'Šmarje **in** Sap', v *Šmarju - Sapu*.

Opomba: V zvezi z zapisovanjem naselbinskega imena *Gozd - Martuljek* glej opombo pod 3.2.2.1.

4.5.1.1.2.3 Dvojezična imena s stično poševnico: Pri dvojezičnih imenih naselij stična poševnica nadomešča veznik *ali* (SP 1, § 452), npr. *Koper/Capodistria* 'Koper **ali** Capodistria', *Hodoš/Hodós* 'Hodoš **ali** Hodós'.

4.5.1.1.3 Okrajšave v imenih naselij: Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen priporoča, da naj bo standardizirana oblika naselij izpisana in naj okrajšav in s tem tudi pike ne vsebuje. Pika se kot znak okrajšanosti besede v desnem delu (SP 1, § 249, 1135) pri imenih naselij lahko uporablja le v t. i. posebnih besedilnih položajih, zlasti če je iz različnih razlogov gospodarnost s prostorom potrebna, npr. na krajevnih tablah, v kartografiji, npr. Sv. Gregor ← *Sveti Gregor*, Sp. Hrušica ← *Spodnja Hrušica*, Zg. Hrušica ← *Zgornja Hrušica*, Gor. selce ← *Gorenje selce*, Dol. Leskovec ← *Dolnji Leskovec*, Dol. Poljane ← *Dolenje Poljane*.

4.5.1.1.4 Ime naselja v stvarnih lastnih imenih in (njihovih ustreznih) samostalniških

zvezah z lastnim imenom: Če se naselbinsko ime pojavlja kot desno določilo stvarnega lastnega imena in (njegove ustrezne) samostalniške zveze z lastnim, se piše kot ime samo. Kot Dd se pojavlja v stvarnih lastnih imenih upravno-administrativnih enot, npr. *Občina Ilirska Bistrica* ← *Ilirska Bistrica* (naselje), *Krajevna skupnost Šavna Peč* ← *Šavna Peč* (naselje), in (njihovih ustreznih) samostalniških zvezah z lastnim imenom, ki poimenujejo administrativno določena območja (= prostorske enote), npr. *občina Ilirska Bistrica* ← *Ilirska Bistrica* (naselje), *krajevna skupnost Šavna Peč* ← *Šavna Peč* (naselje); *katastrska občina Dolnji Slaveči* ← *Dolnji Slaveči* (naselje).

4.5.1.1.5 Sprememba uradnega statusa naselja: Če se spremeni uradni status naselja, tako da naselbinsko ime postane nenaselbinsko, se to novo nenaselbinsko ime zapisuje po pravopisnem pravilu o pisanju nenaselbinskih imen.

4.5.1.2 1102a ZASELEK (REZI)

Definicija: Zaselek je manjša skupina hiš, prostorsko ločena od ostalih hiš naselja, ki mu zaselek pripada. (GIAM)

Imena zaselkov obravnava SP 1, § 69 kot naselbinska imena. Zapisujejo se torej enako kot imena naselij.

4.5.1.2.1 Enobesedna imena: Prvo črko imen zaselkov pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Jeprca*, *Viližan*.

4.5.1.2.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen zaselkov pišemo z veliko začetnico, razen če je neprva sestavina *mesto*, *trg*, *vas*, *vesca*, *selo*, *sela*, *selce*, *naselje* (SP 1, § 70), npr. *Cankarjev Vrh* 'zaselek, ki pripada naselju Ljubljana', *Spodnji Lisec* 'zaselek, ki pripada naselju Lisec' : *Babja vas* 'zaselek, ki pripada naselju Retnje'.

4.5.1.2.2.1 Imena zaselkov s predložnim določilom: Če je ime zaselka tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu kako drugo naselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v naselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico; če pa je ime zaselka tvorjeno tako, da vsebuje v desnem določilu nenaselbinsko ime, se to piše kot ime samo po pravilu za pisanje velike začetnice v nenaselbinskih imenih, predlog, ki ga uvaja, pa z malo začetnico (SP 1, § 70).

4.5.1.2.2.2 Imena zaselkov z nestičnim vezajem (= dvojna imena).

4.5.1.2.2.3 Dvojezična imena zaselkov s stično poševnico. Imena zaselkov nimajo statusa uradnih imen, zato se v REZI ne evidentirajo v dvojezični uradni obliki.

4.5.1.2.3 Okrajšave v imenih zaselkov: Priporočamo, naj se okrajšave v imenih zaselkov uporabljajo le v posebnih besedilnih položajih, zlasti če je gospodarnost s prostorom iz različnih razlogov potrebna, npr. na krajevnih tablah, v kartografiji.

4.5.1.2.4 Ime zaselka v stvarnih lastnih imenih ali samostalniških zvezah z lastnim imenom: Če se ime zaselka pojavlja kot desno določilo stvarnega lastnega imena ali samostalniške zveze z lastnim imenom, se piše kot ime samo.

4.5.1.2.5 Sprememba uradnega statusa zaselka: Če se spremeni uradni status zaselka, tako da naselbinsko ime postane nenaselbinsko, se to novo nenaselbinsko ime zapisuje po

pravopisnem pravilu o pisanju nenaselbinskih imen.

4.5.2 NENASELBINSKA IMENA

4.5.2.1 1102b DEL NASELJA (REZI)

Definicija: Del naselja je manjša prostorska enota naselja (GIAM), ki od ostalih hiš strnjenegega naselja ni ločena. (REZI)

Imena delov naselij, ki niso zaselki, so nenaselbinska imena (SP 1, § 69), zapisujejo se torej po enakih pravopisnih pravilih kot ostala nenaselbinska imena.

4.5.2.1.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Plac*, *Repelc*.

4.5.2.1.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine imen poti, cest, gozdnih poti, kolovozov pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Lesena vas* ← *vas*, *Gorenji log* ← *log*.

4.5.2.2 1103 DEL MESTA, MESTNA ČETRRT (REZI)

Definicija: Mestna četrt je del mesta, ki se od sosodstva razlikuje po sestavi prebivalstva, funkciji, starosti zgradb ali legi. (GIAM) Mesto je večje urbano naselje, ki se po velikosti, ekonomski strukturi, prebivalstveni gostoti, naseljenosti in zgodovinskem razvoju razlikuje od drugih naselij (Zakon o lokalni samoupravi – Uradni list RS, t. 72/1993).

4.5.2.2.1 Enobesedna imena: Prvo črko imen delov mest, mestnih četrti pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Šiška*, *Gradišče*, *Drulovka*, *Tabor*, *Tezno*.

4.5.2.2.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine imen delov mest, mestnih četrti pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Mestni log* 'mestni predel Ljubljane', *Štepanjsko naselje* 'isto', *Regrča vas* 'mestni predel Novega mesta', *Žabja vas* 'isto': *Gornja Sava* 'mestni predel Kranja' ← *Sava* (reka), *Spodnja Zadobrova* 'mestni predel naselja Zadobrova' ← *Zadobrova* (naselje), *Nove Jarše* 'mestni predel Ljubljane' ← *Jarše* 'isto'.

4.5.2.2.2.1 Imena z nestičnim vezajem (= dvojna imena): Nestični vezaj pri dvojnih imenih nadomešča veznik *in*, nestičnost pa pomeni, da se obe povezani sestavini pregibljeta (SP 1, § 427, 35, 69, 852).

4.5.2.2.3 Ime dela mesta, mestne četrti kot Dd v dvodelnih imenih: Imena delov mest, mestnih četrti kot Dd nastopajo v dvodelnih imenih, kjer zožujejo pomen prve zemljepisne lastnoimenske sestavine, npr. *Ljubljana Bežigrad* 'Bežigrad, ki je del Ljubljane'. Funkcijsko enake so oznake tipa *Ljubljana center* 'center Ljubljane', le da je zveza med obema sestavinama precej bolj poljubna.

4.5.2.2.4 Ime dela mesta, mestne četrti v stvarnem lastnem imenu ali samostalniški zvezi z lastnim imenom: Če se ime dela mesta, mestne četrti pojavlja kot desno določilo stvarnega lastnega imena ali samostalniške zveze z lastnim imenom, se piše kot ime samo, npr. *Krajevna skupnost Rožna dolina* ← *Rožna dolina*, *Krajevna skupnost Gornja Sava* ← *Gornja Sava* (← *Sava*); *krajevna skupnost Rožna dolina* ← *Rožna dolina*.

4.5.2.2.5 Sprememba uradnega statusa dela mesta, mestne četrti: Če se spremeni uradni status dela mesta, mestne četrti, tako da nenaselbinsko ime postane naselbinsko, se to novo naselbinsko ime zapisuje po pravopisnem pravilu o pisanju naselbinskih imen.

4.5.2.3 ULICA (RPE) = 1104 ULICA, TRG (REZI)

Definicija: Ulica je načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili, znotraj kakega naselja, navadno s pločnikom ob straneh. Trg je odprt prostor v naselju, obdan s stavbami. (GIAM)

4.5.2.3.1 Enobesedna imena: Prva črka uličnih imen se piše z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Mirje, Pristan, Šalara, Gaj, Bošt, Fošt, Brdo, Makule.

4.5.2.3.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine uličnih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Ulica stare pravde ← stara pravda, Cesta bratstva ← bratstvo, Cesta padlih borcev ← padli borci, Cesta talcev ← talci, Cesta miru ← mir, Trg francoske revolucije ← francoska revolucija, Ob šoli ← šola, Na vasi ← vas, K cerkvi ← cerkev, K mlinu ← mlin, Ob daljnovodu ← daljnovod; Ulica Štefana Kovača ← Štefan Kovač, Trg komandanta Staneta ← komandant Stane ← Stane, Naselje heroja Maroka ← heroj Marok ← Marok (osebna lastna imena); Ulica Pohorskega bataljona ← Pohorski bataljon, Cesta Osvobodilne fronte ← Osvobodilna fronta, Cesta Ljubljanske brigade ← Ljubljanska brigada (stvarna lastna imena); Cesta v Pečale ← Pečale, Cesta na Okroglo ← Okroglo, Cesta na Ledinico ← Ledinica, Cesta na Zlato polje ← Zlato polje, Cesta ob Dravi ← Drava, Cesta na Log ← Log, Cesta v Mestni log ← Mestni log, Cesta v Celje ← Celje, Pot na Dobeno ← Dobeno, Pot v Hribec ← Hribec, Pot na Grad ← Grad, Pod Pšato ← Pšata, Stare Črnuče ← Črnuče, Na Rojah ← Roje, Ob Savinji ← Savinja, K Mokošu ← Mokoš, Na Peske ← Peske (zemljepisna lastna imena).

4.5.2.3.2.1 Ulična imena z nestičnim pomišljajem: Ulična imena tega tipa so tvorjena tudi tako, da zemljepisnemu lastnemu imenu, ki označuje del mesta, navadno sledi pojasnjevalni pristavek, ki ga tvorita občno ime (npr. *cesta*) in številka. Obe sestavini povezuje nestični pomišljaj v priredni pojasnjevalni funkciji, npr. Rožna dolina – cesta 1 'Rožna dolina, in sicer cesta ena', Vrhovci – cesta 1 'Vrhovci, in sicer cesta ena'.

4.5.2.3.2.2 Ulica ipd. + Dd: Če je prva sestavina uličnega imena *ulica, trg, pot, cesta, naselje* ipd., je Dd, ki pove, po kom ali čem je ulica poimenovana, obvezno v rodilniku, npr. Ulica Štefana Kovača (in ne ****Ulica Štefan Kovač**), Trg mladinskih delovnih brigad (in ne ****Trg mladinske delovne brigade**), Cesta talcev (in ne ****Cesta talci**). Če Dd v imenu ulice pove, da je poimenovana po ženski osebi s priimkom, ki po izvoru ni pridevnik (glej spodaj), je ime ženskega spola v rodilniku, priimek pa v imenovalniku, npr. Ulica Alme Vivoda ← Alma Vivoda, Ulica Ivanke Kožuh ← Ivanka Kožuh. Pravilno je Ulica Lili Novy ← Lili Novy, ker je ime Lili tako kot Karmen, Mirjam itd. ničto sklonljivo. Če Dd v imenu ulice pove, da je poimenovana po ženski osebi s priimkom, ki je po izvoru pridevnik, sta žensko osebno ime in priimek v rodilniku, npr. Ulica Franje Koširjeve ← Franja Koširjeva ← Franja Košir.

4.5.2.3.2.3 Nepravilno mesto Dd: Tip ****Danile Kumarjeve ulica** ← Danila Kumar, ****Majde Vrhovnikove ulica** ← Majda Vrhovnik, ****Fani Grumove ulica** ← Fani Grum, ****Majorja Lavriča ulica** ← major Lavrič, ****Kneza Koclja ulica** ← knez Kocelj ni ustrezen, zato naj se nadomešča s tipom *Ulica Danile Kumar* ali *Ulica Danile Kumarjeve* oz. *Ulica majorja*

Lavriča, Ulica kneza Koclja.

4.5.2.3.2.4 Neustrezno opuščanje prve sestavine: Pri imenih ulic, ki povedo, po kom so poimenovane, je opuščanje prvih sestavin (npr. *ulica, cesta, trg* ipd.) dopustno kot pogovorna varianta, v uradni rabi pa ne. Prav je Ulica Sergeja Mašere (← *Sergej Mašera*) in ne ****Sergeja Mašere, Ulica Alme Vivoda** (← *Alma Vivoda*) in ne ****Alme Vivoda**.

4.5.2.3.3 Okrajšava za u/Ulica je u/UL.

4.5.2.4 1105 POT, CESTA, GOZDNA POT, KOLOVOZ (REZI)

Definicija: Pot je ozek pas zemljišča, pripravljen za hojo ali vožnjo. Cesta je širša, načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili, oziroma zglajeno in utrjeno zemljišče, namenjeno javnemu prometu. Gozdna pot je ozek pas zemljišča, pripravljen za promet ali hojo v gozdu. Kolovoz je ozka, preprosta pot, običajno za kmetijska in terenska vozila. (GIAM)

4.5.2.4.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34).

4.5.2.4.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine imen poti, cest, gozdnih poti, kolovozov pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Baronova pot* ← *pot*.

4.5.2.5 1201 DOMAČIJA (REZI)

Definicija: Domačija je hiša z gospodarskimi poslopi in pripadajočim zemljiščem. Lahko gre tudi za tovrstne zapuščene grajene objekte ali objekte v ruševinah. (REZI, GIAM)

4.5.2.5.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Legastja, Šukljani, Žagar, Pavel.

4.5.2.5.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine imen domačij pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Pri Boltarju* ← *Boltar*, *Spodnji Špeh* ← *Špeh*.

4.5.2.6. 1202 CERKEV, SAKRALNI OBJEKT (REZI)

Definicija: Sakralni objekt je stavba, namenjena bogoslužju. Cerkev je stavba, namenjena krščanskemu bogoslužju. (REZI, GIAM)

4.5.2.6.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Pleterje, Žiče.

4.5.2.6.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine v imenih cerkva, sakralnih objektov pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Luteranska cerkev* ← *cerkev*, *Vsi sveti* ← *svet* (prid.); *Sveti Hieronim* ← *Hieronim*, *Sveti Jakob* ← *Jakob*.

4.5.2.7 1203 POMEMBEN OBJEKT (REZI)

Definicija: Med pomembne objekte spadajo gradovi, utrdbe, obzidja, mostovi, ruševine, pokopališča oz. stavbe in ruševine posebnega pomena. (REZI)

4.5.2.7.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Peglezen* 'znamenita Plečnikova stavba', *Socerb* 'grad na Primorskem', *Grad* 'grad v vasi Grad na Goričkem', *Snežnik* 'grad pri Starem trgu pri Ložu', *Šance* 'obzidje na Ljubljanskem gradu', *Cukrarna* 'staro ljubljansko bivališče boemov in revežev, bivša tovarna sladkorja', *Kresija* 'ime zgradbe v Ljubljani', *Žale* 'pokopališče v Ljubljani', *Navje* 'isto'.

4.5.2.7.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine imen pomembnih objektov pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Šušarski most* ← *most*, *Aljažev stolp* ← *stolp*, *Cekinov grad* ← *grad*.

4.5.2.8 2101 TEKOČA VODA, REKA, POTOK, HUDOURNIK, NESTALNI TOK (REZI)

Definicija: Tekoča voda je struga pretežno naravnega karakterja, po kateri vsaj občasno teče voda. (REZI) Reka je večja, v strugi tekoča voda. Potok je manjša, v strugi tekoča voda. Hudournik je običajno nestalen potok z zelo velikim strmecem. (GIAM)

4.5.2.8.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Sava*, *Soča*, *Vipava*, *Črnušnica*.

4.5.2.8.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73): *Zamedvejski potok* ← *potok*, *Zel potok* ← *potok*, *Podvinska struga* ← *struga*, *Hrušiške ponikve* ← *ponikve*: *Spodnja Rečica* ← *Rečica*, *Zgornja Rečica* ← *Rečica*, *Zadnja Rinža* ← *Rinža*, *Zadnja Smoleva* ← *Smoleva*, *Prednja Smoleva* ← *Smoleva*, *Mali Obrh* ← *Obrh*, *Veliki Obrh* ← *Obrh*, *Turnska Cerknica* ← *Cerknica*, *Kamniška Bistrica* ← *Bistrica*, *Tržiška Bistrica* ← *Bistrica*, *Velika Polskava* ← *Polskava*, *Mala Polskava* ← *Polskava*.

4.5.2.9 2102 KANAL (ODPRT) (REZI)

Definicija: Kanal je umetno izkopana, večinoma tudi umetno utrjena odprta struga, po kateri vsaj občasno teče voda. (REZI)

4.5.2.9.1 Enobesedna imena: Prvo črko imena pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Peščenek*, *Koren*, *Deformo*, *Lera*.

4.5.2.9.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Radmožanski kanal* ← *kanal*, *Stražunski kanal* ← *kanal*.

4.5.2.9.3 Besedne zveze kanal + Dd tipa *kanal Ledava–Mura* 'kanal od Ledave do Mure', *kanal hidroelektrarne Formin* so samostalniške zveze z lastnim imenom v Dd in ne lastna imena.

4.5.2.10 2103 IZVIR (REZI)

Definicija: Izvir je naravni iztok ali umetna vrtina, kjer voda vsaj občasno izteka na zemeljsko površje. (REZI, GIAM)

4.5.2.10.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Zelenci, Kropa, Vodonos.

4.5.2.10.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Rudolfov studenec ← *studenec* : Mali Obrh ← *Obrh*, Veliki Obrh ← *Obrh*.

4.5.2.10.3 V besednih zvezah **izvir + ime izvira v imenovalniku** (npr. *izvir Retje*, *izvir Krka*) je prva sestavina lastnemu imenu izvira dodana, da poudari vrsto topografskega objekta, in jo zato pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29).

4.5.2.10.4 V besednih zvezah **izvir + ime reke, potoka ipd. v roditeljskem**, npr. *izvir Kamniške Bistrice*, *izvir Krke*, prva (tj. občnoimenska) sestavina označuje samo del topografskega objekta, ki je izražen z lastnim imenom v Dd, zato je mogoče, da bi občnoimenska sestavina *izvir* pri tem tipu postala del lastnega imena, npr. *izvir Krke* → *Izvir Krke.

4.5.2.11 2104 IZLIV, DELTA (REZI)

Definicija: Izliv je kraj, kjer se vodni tok izliva v jezero ali morje. Delta so v obliki pahljače odloženi rečni nanosi ob izlivu reke v morje ali jezero. (GIAM)

4.5.2.11.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34).

4.5.2.11.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73).

4.5.2.11.3 Ker v samostalniških zvezah tipa *ustje Dragonje* 'del reke Dragonje' vnaša občnoimenska sestavina partitivni pomen v celotno zvezo, je mogoče, da bi občnoimenska sestavina pri tem tipu postala del lastnega imena, npr. *ustje Dragonje* → *Ustje Dragonje.

4.5.2.12 2105 SLAP, SLAPIŠČE (REZI)

Definicija: Slap je del vodnega toka, kjer voda nenadoma pade čez strmo, običajno kamnito pregrado. Slapišče je odsek vodnega toka z več zaporednimi ali med seboj povezanimi slapovi. (REZI, GIAM)

4.5.2.12.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Savica, Peričnik, Boka.

4.5.2.12.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Koritniški slapovi ← *slapovi*, Pekelski slapovi ← *slapovi*, Hudinjski slap ← *slap*, Framski slap ← *slap* : Zgornji Martuljkov slap ← *Martuljkov slap* (← *slap*), Slapova v Kotu ← *v Kotu* ← *Kot*.

4.5.2.12.3 Če ima večbesedno ime strukturo **Slap + predložno Dd**, je *slap* zmeraj obvezna sestavina nenaselbinskega imena, npr. *Slap pod Čedco*, *Slap pod Iglico*, *Slapova v Kotu*.

4.5.2.12.4 V besednih zvezah **slap + ime slapa v imenovalniku**, npr. *slap Savica*, *slap Peričnik*, je prva sestavina lastnemu imenu slapa dodana, da poudari vrsto topografskega objekta, in jo zato pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike

začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29).

4.5.2.13 2106 REČNI BROD, REČNI PRISTAN (REZI)

Definicija: Rečni brod je del reke s pripadajočimi objekti ali brez njih, kjer se stalno vrši transport preko reke ali kjer je urejeno mesto za ustavljanje rečnih plovil. (REZI)

Besedni zvezi *rečni brod* in *rečni pristan* sta sinonimni. Ker samostalnik *brod* v pomenu 'pristan' ni knjižen, se predlaga uporaba besedne zveze *rečni pristan*.

4.5.2.14 2201 JEZERO (REZI)

Definicija: Jezero je stalna ali presihajoča večja sladkovodna akumulacija. (REZI)

4.5.2.14.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Biba*, *Pernica*, *Radehova*, *Pristava*, *Gradišče*, *Komarnik*, *Dežno*, *Ledvica*.

4.5.2.14.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Blejsko jezero* ← *jezero*, *Bohinjsko jezero* ← *jezero*, *Dvojno jezero* ← *jezero* : *Jezero pod Vršacem* ← *pod Vršacem* ← *Vršac*, *Jezero v Lužnici* ← *v Lužnici* ← *Lužnica*.

4.5.2.14.3 Kadar ima večbesedno ime strukturo **Jezero + predložno Dd**, je *jezero* zmeraj obvezna sestavina nenaselbinskega imena, npr. *Jezero pod Vršacem*, *Jezero v Lužnici*.

4.5.2.15 2202 DEL JEZERA, JEZERSKI ZALIV, JEZERSKI PRISTAN (REZI)

Definicija: Del jezera je del jezerske površine. Kopne površine niso vključene. (REZI) Jezerski zaliv je daleč v kopno segajoč del jezera. Jezerski pristan je prostor ob jezeru, urejen za pristajanje vodnih vozi. (GIAM)

4.5.2.16 2203 MANJŠA STOJEČA VODA, BAJER, MLAKA, RIBNIK (REZI)

Definicija: Manjša stoječa voda je stalna ali presihajoča manjša sladkovodna akumulacija. (REZI) Bajer je manjša kotanja z vodo. Mlaka je plitvejša kotanja s stoječo vodo. Ribnik je večja, umetna kotanja z zajezeno vodo, zlasti za gojenje rib. (GIAM)

4.5.2.16.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Ribnik*.

4.5.2.16.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Koseški bajer* ← *bajer*, *Krvava lokev* ← *lokev*, *Črna mlaka* ← *mlaka*.

4.5.2.17 2204 MOČVIRJE, TRSTIČJE (REZI)

Definicija: Močvirje je območje, kjer so tla stalno nasičena z vodo, ki občasno ali ponekod stoji tudi na površju. Trstičje je močvirno območje, poraslo s trstikami. (GIAM)

4.5.2.17.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Trstenik*.

4.5.2.17.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Zelena mlaka* ← *mlaka*, *Mali grez* ← *grez*.

4.5.2.18 2205 LEDENIK (REZI)

Definicija: Ledenik je gmota ledu, ki se pod vplivom težnosti počasi premika po dolini ali pobočju navdзол. (GIAM)

4.5.2.18.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34).

4.5.2.18.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Zeleni sneg* ← *sneg*.

4.5.3.19 2301 MORJE (REZI)

Definicija: Morje je zelo velika slanovodna akumulacija, ki je pod vidnim vplivom bibavice. (REZI)

4.5.2.19.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Jadran*.

4.5.2.19.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Jadransko morje* ← *morje*.

4.5.2.20 2301 DEL MORJA, MORSKI ZALIV, MORSKI PRISTAN (REZI)

Definicija: Del morja je del morske površine. Kopne površine niso vključene. (REZI) Morski zaliv je daleč v kopno segajoč del morja ali oceana. Morski pristan je prostor ob morju, urejen za pristajanje vodnih vozil. (GIAM)

4.5.2.20.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Štjuža*, *Viližan*, *Pacug*.

4.5.2.20.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Simonov zaliv* ← *zaliv*, *Koprski zaliv* ← *zaliv*.

4.5.2.20.3 V besednih zvezah **zaliv, zatok ipd. + lastno ime v imenovalniku**, npr. *zatok Polje*, je prva sestavina lastnemu imenu dodana, da poudari vrsto topografskega objekta, in jo zato pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29).

4.5.2.21 2302 SOLINE (REZI)

Definicija: Soline so del morske površine s stavbami in bazeni za pridobivanje soli na prostem. (REZI)

4.5.2.21.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP1, § 34), npr. *Fazan*.

4.5.2.21.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Sečoveljske soline* ← *soline*.

4.5.2.22 3101 GOROVJE, HRIBOVJE, GRIČEVJE (REZI)

Definicija: Gorovje so v zaključeno pokrajinsko enoto povezane gore. Gora je vzpetina, ki se dviga nad okolico več kot 1000 m in običajno sega nad gozdno mejo. Hribovje so v zaključeno pokrajinsko enoto povezani hribi. Hrib je vzpetina, ki se dviga nad okolico od 200 m do največ 1000 m. Gričevje so v zaključeno pokrajinsko enoto povezani griči. Grič je vzpetina, ki se dviga nad okolico do največ 200 m. (GIAM)

4.5.2.22.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Pohorje*, *Gorjanci*, *Bohor*.

4.5.2.22.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Cerkljansko hribovje* ← *hribovje*, *Slovenske gorice* ← *gorice*, *Goriška brda* ← *brda*, *Vipavska brda* ← *brda* : *Julijske Alpe* ← *Alpe*, *Zadnja Trenta* ← *Trenta*, *Spodnja Trenta* ← *Trenta*.

4.5.2.22.2.1 Imena s stičnim vezajem v DI: Stični vezaj med obema sestavinama v levem zloženem določilu nadomešča veznik *in*, npr. *Ljutomersko-Ormoške gorice* 'Ljutomerske in Ormoške gorice' ← *Ljutomerske gorice* in *Ormoške gorice*, *Kamniško-Savinjske Alpe* 'Kamniške Alpe, imenovane tudi Savinjske Alpe' ← *Kamniške Alpe* in *Savinjske Alpe*.

4.5.2.23 3102 VRH VZPETINE, VZPETINA, PLANOTA (REZI)

Definicija: Vrh vzpetine je najvišja točka, najvišji del vzpetine. Vzpetina je del zemeljskega površja, ki je višji od okolice. Planota je višji raven ali rahlo valovit svet, ki je od okolice ločen s strmimi pobočji. (GIAM)

4.5.2.23.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Triglav*, *Kočna*, *Macesje*, *Rogla*, *Nanos*, *Markovec*.

4.5.2.23.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Šmarna gora* ← *gora*, *Adamov vrh* ← *vrh*, *Ambrožev hrib* ← *hrib*, *Beli grič* ← *grič*, *Sotenski breg* ← *breg*, *Belo brdo* ← *brdo*, *Kališki greben* ← *greben*, *Arihova peč* ← *peč*, *Bela stena* ← *stena*, *Babji zob* ← *zob* : *Jezerska Kočna* ← *Kočna*, *Vrh Bače* ← *Bača*, *Begunjske Zalake* ← *Zalake*, *Mali Cicelj* ← *Cicelj*.

4.5.2.24 3103 SEDLO, PRELAZ (REZI)

Definicija: Sedlo je širši, zložnejši prehod čez sleme iz ene doline v drugo. Prelaz je nižji del slemena, čez katerega vodi pot iz ene doline v drugo, oziroma sedlo s potjo. (GIAM)

4.5.2.24.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Škrbina*, *Luknja*, *Vršič*, *Kanja*.

4.5.2.24.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Kamniško sedlo ← sedlo, Bohinjsko sedlo ← sedlo, Jezerski vrh ← vrh.*

4.5.2.24.3 V besednih zvezah **sedlo, prelaz ipd. + lastno ime v imenovalniku**, npr. *sedlo Planja*, je prva sestavina lastnemu imenu dodana, da poudari vrsto topografskega objekta, in jo zato pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29).

4.5.2.25 3104 DEL VZPETINE, POBOČJE, HRBET, GREBEN (REZI)

Definicija: Del vzpetine oz. del več sosednjih vzpetin, ki po površini ne izstopa od okolice za več kot 10 do 20 m. V nasprotnem primeru gre verjetno za objekt s šifro 3102. (REZI)
Pobočje je nagnjen svet med vznožjem in vrhom vzpetine. Hrbet je široko sleme s položnimi pobočji. Greben je ozko, skalnato gorsko sleme z zelo strmimi pobočji. (GIAM)

4.5.2.25.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Komarča, Sveča.*

4.5.2.25.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Čepovanska reber ← reber, Veliki greben ← greben, Zeleniške špice ← špice, Vanežov rob ← rob, Pasja peč ← peč.*

4.5.2.26 3105 DOLINA, SOTESKA, VINTGAR, GLOBEL (REZI)

Definicija: Dolina je podolžen pas nižjega sveta z enosmernim strmcem, običajno ob vodnem toku. Soteska je ožja dolina s strmimi, deloma skalnatimi pobočji. Vintgar je zelo ozka dolina s prepadnimi pobočji. Globel je manjša globlja vdolbina. (GIAM)

4.5.2.26.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Vrata, Krnica, Vintgar, Topla, Završnica.*

4.5.2.26.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Dolga dolina ← dolina, Logarska dolina ← dolina, Bovška kotlina ← kotlina, Parizov dol ← dol, Pokljuška soteska ← soteska, Iški vintgar ← vintgar, Dolina smrti ← smrt : Zgornja Savinjska dolina ← Savinjska dolina ← dolina.*

4.5.2.27 3106 RT, POLOTOK (REZI)

Definicija: Rt je skrajni, navadno ozki, skalnati del polotoka ali otoka. Polotok je podolgovat del kopnega sveta, ki sega globoko v morje ali jezero. (GIAM)

4.5.2.27.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Madona, Punta, Viližan.*

4.5.2.27.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Debeli rtič ← rtič : Sveti Lovrenc ← Lovrenc.*

4.5.2.27.3 V besednih zvezah **rt + lastno ime v imenovalniku**, npr. *rt Madona*, je prva sestavina lastnemu imenu dodana, da poudari vrsto topografskega objekta in jo zato pišemo z malo začetnico, razen če se piše po načelu o pisanju velike začetnice zaradi položaja v napisih (SP 1, § 237 ss., 29).

4.5.2.28 3107 KRAŠKA JAMA, VRTAČA, BREZNO, PONOR (REZI)

Definicija: Kraška jama je vodoravna votlina v krasu. Vrtača je okroglasta globel na krasu, skledaste, kotlaste ali lijakaste oblike. Brezno je navpična votlina v krasu. Ponor je odprtina v kraških tleh, v katero izginja večji vodni tok. (REZI, GIAM)

4.5.2.28.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Griže*, *Kovačnica*, *Labodnica*, *Vilenica*.

4.5.2.28.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Postojnska jama* ← *jama*, *Križna jama* ← *jama*, *Velunja peč* ← *peč*.

4.5.2.29 3108 OSAMLJENA SKALA, BALVAN (REZI)

Definicija: Osamljena skala je izrazita skala, ki iz okolice vidno izstopa po svoji obliki in velikosti. Balvan je večja skala, ki jo je v preteklosti odložil umikajoči ledenik ali je v bližnji geološki preteklosti nastala z odlomom od gorske stene. (REZI)

4.5.2.29.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Sivnica*, *Menih*.

4.5.2.29.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Žagana peč* ← *peč*, *Lepi kamen* ← *kamen*, *Ajdovska deklica* ← *deklica*, *Ajdovska žena* ← *žena*.

4.5.2.30 4105 POKRAJINA (REZI)

Definicija: Pokrajina je del ozemlja, ki obsega vsaj nekaj kvadratnih kilometrov in ima neko skupno etnološko, zgodovinsko, poselitveno ali drugačno lastnost ter svoje ime. Meje običajno niso točno določene ali pa so določene opisno. (REZI) Pokrajina je del površja, ki sta mu povezovanje in součinkovanje pokrajinskih sestavin dala skupne in svojstvene značilnosti. (GIAM)

4.5.2.30.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Štajerska*, *Koroška*, *Gorenjska*, *Dolenjska*, *Kozjansko*, *Goričko*, *Dolinsko*, *Kras*, *Banjšice*.

4.5.2.30.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. *Suha krajina* ← *krajina*, *Bela krajina* ← *krajina*, *Bloška planota* ← *planota*, *Apaško polje* ← *polje*, *Slovenske gorice* ← *gorice*, *Ljubljansko barje* ← *barje* : *Hočko Pohorje* ← *Pohorje*.

4.5.2.31 4106 KRAJINSKI DEL, LEDINA, PREDEL (REZI)

Definicija: Krajinski del je del ozemlja, običajno od nekaj arov do nekaj hektarov površine, ki ima svoje ime. Meje so običajno določene le opisno. Lokacija takega krajinskega dela je ponavadi vezana na ustno izročilo oz. na lokalno krajeslovje. (REZI) Ledina je del pokrajine, v ožjem smislu neobdelan, opuščen, običajno s travo porasel svet. Predel je običajno ločeni del pokrajine. (GIAM)

4.5.2.31.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Log, Dol, Gaj, Gmajna, Njive, Polje, Boršt, Laz, Travnik, Mostec, Portoal, Kališče, Slatine, Jagodnik, Griža, Zajzeri, Bonifika, Mlaka.

4.5.2.31.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Sneberski prod ← prod, Bički lazi ← lazi, Obrško polje ← polje, Frčkov rovt ← rovt.

4.5.2.32 4107 GOZDNI PREDEL (REZI)

Definicija: Gozdni predel je večji del zemljišča, ki je poraščen z gozdnim drevjem, tako da drevesne krošnje v tlorisu pokrivajo vsaj 50 odstotkov površine ozemlja. (REZI) Z gozdom porasli del pokrajine. (GIAM)

4.5.2.32.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Pečka, Ravnik.

4.5.2.32.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Kočevski rog ← rog, Krakovski gozd ← gozd.

4.5.2.33 4201 MORSKI OTOK, JEZERSKI OTOK (REZI)

Definicija: Morski otok je kopnina, ki je z vseh strani obdana s stoječo vodo. (REZI) Morski otok je del kopnega, obdan z morjem. Jezerski otok je del kopnega, obdan z jezerom. (GIAM)

4.5.2.33.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. Otok 'otok na Blejskem jezeru'.

4.5.2.33.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73).

4.5.2.34 4202 REČNI OTOK, SIPINA SREDI REKE (REZI)

Definicija: Rečni otok je kopnina sredi reke, ki ima za osnovo sprijet material in je pretežno porasla z vegetacijo. Sipina sredi reke ima nesprijeto, peščeno osnovo in ni porasla. (REZI)

4.5.2.34.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34).

4.5.2.34.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73), npr. Mariborski otok ← otok.

4.5.2.35 4203 ČER, PLITVINA, PODVODNI GREBEN (REZI)

Definicija: Čer je skalna štrlina sredi stoječe ali tekoče vode, lahko tudi manjših dimenzij, ki je večino časa nad vodno gladino. Plitvina je dvignjeno podvodno območje, obdano z območjem globlje vode. Občasno se lahko nahaja nad vodno gladino. Podvodni greben je podolgovata plitvina, ki ima na obeh straneh strma podvodna pobočja. (REZI) Čer je ostra skala v vodi. Plitvina je območje v morju, jezeru ali reki, kjer je voda plitva. Podvodni greben je skalnat hrbet, ki je običajno plitvo pod morskó gladino, ob oseki pa lahko seže nad njo. (GIAM)

4.5.2.35.1 Enobesedna imena: Prvo črko pišemo z veliko začetnico (SP 1, § 34), npr. *Brajde*.

4.5.2.35.2 Večbesedna imena: Neprve sestavine večbesednih imen pišemo z malo začetnico, razen če so že same lastno ime in jih zato pišemo kot ime samo (SP 1, § 73).

4.6 STVARNA LASTNA IMENA PO POSAMEZNIH POMENSKIH SKUPINAH V RPE IN REZI

Uradna lastna imena upravno-administrativnih enot so stvarna lastna imena (SP 1, § 100 ss.), območja, ki so pod upravo takih enot, pa nimajo svojih lastnih imen, ampak so poimenovana z besednimi zvezami s strukturo **občno ime za ustrezno prostorsko enoto + Dd**. Uradna lastna imena upravno-administrativnih enot nastanejo s polastnoimenjenjem enako se glasečih samostalniških zvez, če pridobijo status uradnega imena, in so zato vedno večbesedna, npr. *Republika Slovenija* ← *republika Slovenija*; *Občina Domžale* ← *občina Domžale*, *Upravna enota Koper* ← *upravna enota Koper*, *Krajevna skupnost Brinje* ← *krajevna skupnost Brinje*. Sestavina/sestavine v desnem določilu samostalniških zvez z lastnim imenom v Dd se piše/pišejo kot sama/same, npr. **Dd = lastno ime:** *Krajevna skupnost Šavna Peč* ← *krajevna skupnost Šavna Peč* ← *Šavna Peč* (naselje), *Občina Ivančna Gorica* ← *občina Ivančna Gorica* ← *Ivančna Gorica* (naselje), *Občina Novo mesto* ← *občina Novo mesto* ← *Novo mesto* (naselje), *Občina Šmarje pri Jelšah* ← *občina Šmarje pri Jelšah* ← *Šmarje pri Jelšah* (naselje), *Krajevna skupnost Šentilj v Slovenskih goricah* ← *krajevna skupnost Šentilj v Slovenskih goricah* ← *Šentilj v Slovenskih goricah* (naselje), *Občina Loška dolina* ← *občina Loška dolina* ← *Loška dolina* (pokrajina), *Krajevna skupnost Zelena jama* ← *krajevna skupnost Zelena jama* ← *Zelena jama* (del mesta); **Dd = zveza z vrstilnim števnikom:** *Krajevna skupnost 7.* (= sedmega) *septembra* ← *krajevna skupnost 7.* (= sedmega) *septembra* ← *7.* (= sedmi) *september*.

4.6.1 DRŽAVA (RPE) = 4101 DRŽAVA (REZI)

Definicija: Država je organizirana politična skupnost, ki ima na prostorsko omejenem ozemlju suvereno oblast. Država obsega območje vseh občin. (RPE)

4.6.1.1 Uradno ime slovenske države je dvobesedno in je nastalo iz besedne zveze *republika Slovenija* 'teritorij, ki je pod oblastjo države Republika Slovenija' → *Republika Slovenija*.

4.6.1.2 Standardizacijski dokument ISO 3166 pri imenih držav dopušča tudi obstoj standardizirane kratke lastnoimenske različice, npr. *Republika Slovenija* 'organizirana politična skupnost, ki ima suvereno oblast na teritoriju Slovenije' in *Slovenija* 'isto'. Čeprav isti standardizacijski dokument ne določa pogojev za rabo dolge in kratke oblike, se priporoča, da se v uradnih dokumentih rabi le dolga oblika imena.

4.6.2 OBČINA (RPE) = 4102 OBČINA (REZI)

Definicija: Občina je temeljna lokalna samoupravna skupnost in obsega eno ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. (RPE)

4.6.2.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Občina) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.2.2 Prva sestavina *občina* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.2.3 Zapisovanje Dd: Desno lastnoimensko določilo se piše kot lastno ime samo, npr. *Občina Ljubljana* ← *Ljubljana*, *Občina Lukovica* ← *Lukovica*, *Občina Divača* ← *Divača*.

4.6.2.3.1 Dd = večbesedno naselbinsko ime: Večbesedno desno lastnoimensko določilo z naselbinskim imenom se piše kot ime samo po pravopisnih pravilih za pisanje naselbinskih imen, npr. *Občina Kranjska Gora* ← *Kranjska Gora* (naselje), *Občina Slovenska Bistrica* ← *Slovenska Bistrica* (naselje); *Občina Novo mesto* ← *Novo mesto* (naselje); *Občina Cerklje na Gorenjskem* ← *Cerklje na Gorenjskem* (naselje), *Občina Dol pri Ljubljani* ← *Dol pri Ljubljani* (naselje).

4.6.2.3.2 Dd = dvojno naselbinsko ime: Dve ali več naselbinskih imen je v večbesednem desnem lastnoimenskem določilu povezanih z nestičnim vezajem, npr. *Občina Miren - Kostanjevica* 'Občina Miren **in** Kostanjevica' ← *Miren* (naselje) in *Kostanjevica* (naselje); *Občina Cankova - Tišina* 'Občina Cankova **in** Tišina' ← *Cankova* (naselje) in *Tišina* (naselje); *Občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* 'Občina Dobrova **in** Horjul **in** Polhov Gradec' ← *Dobrova* (naselje) in *Horjul* (naselje) in *Polhov Gradec* (naselje); *Občina Hodoš/Hodós - Šalovci* 'Občina Hodoš ali Hodós **in** Šalovci' ← *Hodoš/Hodós* (naselje) in *Šalovci* (naselje).

4.6.2.3.3 Dd = dvojezično naselbinsko ime: Večbesedno desno lastnoimensko določilo z dvojezičnim naselbinskim imenom se piše kot uradno ime samo, tj. s stično poševnico, ki nadomešča veznik *ali*, npr. *Občina Izola/Isola* 'Občina Izola **ali** Isola' ← *Izola/Isola* (naselje), *Občina Lendava/Lendva* 'Občina Lendava **ali** Lendva' ← *Lendava/Lendva* (naselje).

4.6.2.3.4 Dd = večbesedno nenaselbinsko ime: Večbesedno desno lastnoimensko določilo z nenaselbinskim imenom se piše kot ime samo po pravopisnih pravilih za nenaselbinska imena: *Občina Loška dolina* ← *Loška dolina* (pokrajina).

4.6.2.4 V RPE in REZI so evidentirana samo desna lastnoimenska določila uradnih lastnih imen občin.

Enako se glaseče samostalniške zveze z lastnim imenom v Dd poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene občine, npr. *občina Domžale* 'območje, ki je pod upravo Občine Domžale'.

4.6.3 KATASTRSKA OBČINA (RPE) = 4103 KATASTRSKA OBČINA (REZI)

Definicija: Katastrska občina je temeljna teritorialna enota za vodenje zemljiškega katastra. (RPE)

Katastrske občine so temeljne teritorialne enote za vodenje zemljiškega katastra (RPE) oz. so temeljne teritorialne enote zemljiškega katastra in RPE za vodenje zemljiškega katastra (REZI). V uradnih dokumentih se katastrske občine obvezno navajajo s strukturo **katastrska občina/k. o. + Dd (= lastno ime)**. V RPE in REZI se evidentirajo samo desna lastnoimenska zemljepisna (naselbinska ali nenaselbinska) določila, ki identificirajo topografske objekte, tj.

katastrske občine, opuščena pa je občnoimenska samostalniška zveza *katastrska občina = k. o.*, ki jo napoveduje skupni razdelek. **Katastrske občine torej nimajo svojih lastnih imen, ampak se poimenujejo s samostalniško zvezo z lastnim imenom v Dd**, npr. *katastrska občina Prosečka vas*, *katastrska občina Dolnji Slaveči*, *katastrska občina Cerovec Stanka Vraza*, *katastrska občina Lovrenc na Dravskem polju*, *katastrska občina Karlovško predmestje*, *katastrska občina Poljansko predmestje*.

4.6.3.1 Struktura uradnega navajanja imen katastrskih občin je **katastrska občina/k. o. + Dd (= lastno ime)**.

4.6.3.2 Dd = naselbinsko ali nenaselbinsko ime: Lastno ime se v Dd piše kot ime samo. Če Dd vsebuje naselbinsko ime, se piše po pravopisnih pravilih za pisanje naselbinskih imen, če pa Dd vsebuje nenaselbinsko ime, se piše po pravopisnih pravilih za pisanje nenaselbinskih imen, npr. *katastrska občina Prosečka vas ← Prosečka vas*; *katastrska občina Dolnji Slaveči ← Dolnji Slaveči*, *katastrska občina Cerovec Stanka Vraza ← Cerovec Stanka Vraza*; *katastrska občina Lovrenc na Dravskem polju ← Lovrenc na Dravskem polju*; *katastrska občina Karlovško predmestje ← Karlovško predmestje*, *katastrska občina Krakovsko predmestje ← Krakovsko predmestje*, *katastrska občina Poljansko predmestje ← Poljansko predmestje*.

4.6.3.3 Dd = naselbinsko ali nenaselbinsko ime s pojasnjevalnim pristavkom:

Pojasnjevalni pristavek s funkcijo zoževanja območja topografskega objekta, ki ga poimenuje zemljepisno lastno ime pred njim, je z zemljepisnim imenom povezan z nestičnim pomišljajem v priredni pojasnjevalni vlogi s pomenom 'in sicer': *katastrska občina Ljubljana – mesto ← Ljubljana – mesto 'Ljubljana, in sicer mesto'*, *katastrska občina Grosuplje – naselje ← Grosuplje – naselje 'Grosuplje, in sicer naselje'*, *katastrska občina Meža – takraj ← Meža – takraj 'Meža, in sicer takraj, tostran'*.

Priporočilo: Desna lastnoimenska določila v poimenovanjih katastrskih občin naj se sproti usklajujejo s spremembami v lastnih imenih samih.

4.6.4 UPRAVNA ENOTA (RPE) = 4104 UPRAVNA ENOTA (REZI)

Definicija: Upravne enote se organizirajo za posamezna območja za izvrševanje z zakonom določenih nalog uprave, ki zaradi narave ali načina dela zahtevajo dekoncentrirano upravljanje. Upravna enota obsega eno ali več naselij. (RPE)

4.6.4.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Upravna enota) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.4.2 Prva sestavina besedne zveze *upravna enota* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.4.3 Dd = naselbinsko ime: Desno lastnoimensko določilo je vedno naselbinsko lastno ime in se piše kot ime samo.

4.6.4.3.1 Dd = enobesedno naselbinsko ime: Enobesedno naselbinsko ime se piše z veliko začetnico kot lastno ime samo, npr. *Upravna enota Idrija ← Idrija (naselje)*, *Upravna enota Celje ← Celje (naselje)*.

4.6.4.3.2 Dd = večbesedno naselbinsko ime: Večbesedno naselbinsko ime se piše kot lastno

ime samo po pravopisnih pravilih za pisanje naselbinskih imen, npr. *Upravna enota Gornja Radgona ← Gornja Radgona (naselje); Upravna enota Nova Gorica ← Nova Gorica (naselje); Upravna enota Novo mesto ← Novo mesto (naselje); Upravna enota Šmarje pri Jelšah ← Šmarje pri Jelšah (naselje).*

4.6.4.3.2.1 Dd = dvojezično naselbinsko ime: Večbesedno desno lastnoimensko določilo z dvojezičnim naselbinskim imenom se piše kot uradno ime samo, tj. s stično poševnico, ki nadomešča veznik *ali*: *Upravna enota Izola/Isola 'Upravna enota Izola **ali** Isola' ← Izola/Isola (naselje), Občina Lendava/Lendva 'Upravna enota Lendava **ali** Lendva' ← Lendava/Lendva (naselje).*

4.6.4.4 V RPE in REZI se evidentirajo samo desna lastnoimenska določila uradnih imen upravnih enot.

4.6.4.5 Enako se glaseče samostalniške zveze z lastnim imenom v Dd poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene upravne enote, npr. *upravna enota Idrija* 'območje, ki je pod upravo Upravne enote Idrija'.

4.6.5 OBMOČNA GEODETSKA UPRAVA (RPE)

Definicija: Območna geodetska uprava je organizacijska oblika delovanja Geodetske uprave Republike Slovenije. Obsega območje ene ali več izpostav območnih geodetskih uprav. (RPE)

4.6.5.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Območna geodetska uprava) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.5.2 Prva sestavina besedne zveze *območna geodetska uprava* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.5.3 Dd = naselbinsko ime: Desno lastnoimensko določilo se piše kot lastno ime samo. Enobesedno desno lastnoimensko določilo se piše z veliko začetnico kot lastno ime samo, npr. *Območna geodetska uprava Ljubljana ← Ljubljana (naselje)*. Večbesedno desno lastnoimensko določilo je vedno naselbinsko ime in se piše kot ime samo po pravopisnih pravilih za pisanje naselbinskih imen: *Območna geodetska uprava Škofja Loka ← Škofja Loka (naselje); Območna geodetska uprava Novo mesto ← Novo mesto (naselje); Območna geodetska uprava Šmarje pri Jelšah ← Šmarje pri Jelšah*.

4.6.5.4 V RPE in REZI se evidentirajo samo desna lastnoimenska določila uradnih lastnih imen območnih geodetskih uprav.

4.6.5.5 Enako se glaseče samostalniške zveze z lastnim imenom v Dd poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene območne geodetske uprave, npr. *območna geodetska uprava Novo mesto* 'območje, ki je pod upravo Območne geodetske uprave Novo mesto'.

4.6.6 IZPOSTAVA OBMOČNE GEODETSKE UPRAVE (RPE)

Definicija: Izpostava območne geodetske uprave je organizacijska oblika delovanja območne geodetske uprave. Obsega območje ene ali več katastrskih občin, na katerem Geodetska uprava Republike Slovenije izvaja naloge, za katere je pristojna. (RPE)

4.6.6.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Izpostava območne geodetske uprave) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.6.2 Prva sestavina besedne zveze *izpostava območne geodetske uprave* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.6.3 Dd = lastno ime: Desno lastnoimensko določilo se piše kot lastno ime samo, npr. *Izpostava območne geodetske uprave Ljubljana ← Ljubljana* (naselje); *Izpostava območne geodetske uprave Škofja Loka ← Škofja Loka* (naselje); *Izpostava območne geodetske uprave Novo mesto ← Novo mesto* (naselje); *Izpostava območne geodetske uprave Šmarje pri Jelšah ← Šmarje pri Jelšah* (naselje).

4.6.6.4 V RPE se evidentirajo samo desna lastnoimenska določila uradnih lastnih imen izpostav območnih geodetskih uprav.

4.6.7 VOLILNA ENOTA (RPE)

Definicija: Volilna enota je administrativno razdeljeno območje države v pomoč pri izvedbi volitev. Volilna enota obsega območje več sosednjih občin. (RPE)

Volilne enote nimajo svojih lastnih imen. Volilne enote so v RPE evidentirane z glavnim števnikom, zapisanim z arabsko številko, ki izraža število administrativno razdeljenih območij države v pomoč pri izvedbi volitev, npr. *volilna enota 1* 'volilna enota številka 1', *volilna enota 2* 'volilna enota številka 2'.

4.6.7.1 Krajšava za *volilna enota* je *VE*.

4.6.8 VOLILNI OKRAJ (RPE)

Definicija: Volilni okraj je administrativno razdeljeno območje države v pomoč pri izvedbi volitev. Volilni okraji se oblikujejo v skladu z načelom, da je v posameznem volilnem okraju znotraj volilne enote približno enako število prebivalcev. (RPE)

Volilni okraji nimajo svojih lastnih imen. Volilni okraji so v RPE evidentirani s krajšavo *VE* 'volilna enota' in z glavnim števnikom, ki pove, v kateri volilni enoti se okraj nahaja, temu pa sledi pojasnilo o zaporednem volilnem okraju, npr. *VE 1 – 1. volilni okraj* 'volilna enota številka 1, in sicer prvi volilni okraj', *VE 1 – 2. volilni okraj* 'volilna enota številka 1, in sicer drugi volilni okraj'.

4.6.9 VOLIŠČE ZA DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE (RPE)

Definicija: Volišče je najmanjša administrativna enota pri organizaciji volitev. Volišče je zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe. Volišče za državnozbornske volitve obsega območje enega ali več naselij ali dela naselja. (RPE)

Volišča za državnozbornske volitve nimajo svojih lastnih imen, ampak se v RPE vodi evidenca po naslovih sedežev volišč.

4.6.10 VOLIŠČE ZA LOKALNE VOLITVE (RPE)

Definicija: Volišče je najmanjša administrativna enota pri organizaciji volitev. Volišče je zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe. Volišče za lokalne volitve obsega območje enega ali več naselij ali dela naselja oz. če je območje občine razdeljeno na krajevne, vaške in četrtne skupnosti, obsega območje ene ali več takih skupnosti

ali dela take skupnosti. (RPE)

Volišča za lokalne volitve nimajo svojih lastnih imen, ampak se v RPE vodi evidenca po naslovih sedežev volišč ali pa je volišče le označeno s številčno šifro.

4.6.11 KRAJEVNA SKUPNOST (RPE)

Definicija: Krajevna skupnost je lokalna samoupravna skupnost, v kateri se urejajo in izvršujejo zadeve ožjega lokalnega pomena in se ustanovi v skladu z interesi prebivalcev dela občine. Krajevna skupnost obsega območje enega ali več naselij ali dela naselja. (RPE)

4.6.11.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Krajevna skupnost) + Dd.**

4.6.11.2 Prva sestavina besedne zveze *krajevna skupnost* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.11.3 **Dd = lastno ime v imenovalniku:** Lastno ime v Dd se piše kot ime samo, npr. *Krajevna skupnost Beltinci ← Beltinci* (naselje), *Krajevna skupnost Barje ← Barje* (del mesta). Če je večbesedno lastno ime naselbinsko, se piše kot ime samo po pravopisnih pravilih za pisanje naselbinskih imen, npr. *Krajevna skupnost Slovenska Bistrica ← Slovenska Bistrica* (naselje); *Krajevna skupnost Dolenja vas ← Dolenja vas* (naselje); *Krajevna skupnost Zagorje ob Savi ← Zagorje ob Savi* (naselje); *Krajevna skupnost Sveta Ana v Slovenskih goricah ← Sveta Ana v Slovenskih goricah* (naselje). Če je večbesedno lastno ime nenaselbinsko, se piše kot ime samo po pravopisnih pravilih za pisanje nenaselbinskih imen, npr. *Krajevna skupnost Rožna dolina ← Rožna dolina* (del mesta), *Krajevna skupnost Zelena jama ← Zelena jama* (del mesta), *Krajevna skupnost Zeleni log ← Zeleni log* (del mesta) : *Krajevna skupnost Novo Polje ← Novo Polje* (del mesta) ← *Polje*, *Krajevna skupnost Nove Fužine ← Nove Fužine* (del mesta) ← *Fužine*. Če je večbesedno desno lastnoimensko določilo sestavljeno iz dveh ali več zemljepisnih lastnih imen, so le-ta povezana z nestičnim vezajem, ki nadomešča veznik *in*, npr. *Krajevna skupnost Šmarje - Sap ← Šmarje - Sap* (naselje); *Krajevna skupnost Koprivnik - Gorjuše 'Krajevna skupnost Koprivnik in Gorjuše' ← Koprivnik* (naselje) in *Gorjuše* (naselje); *Krajevna skupnost Črnuče - Gmajna 'Krajevna skupnost Črnuče in Gmajna' ← Črnuče* (del mesta) in *Gmajna* (predel); *Krajevna skupnost Zakot - Bukošek - Trnje 'Krajevna skupnost Zakot in Bukošek in Trnje' ← Zakot* (del mesta) in *Bukošek* (naselje) in *Trnje* (del mesta).

4.6.11.4 Dd = samostalniška zveza v rodilniku:

4.6.11.4.1 **Dd = lastnoimenska samostalniška zveza v rodilniku**, npr. *Krajevna skupnost Borisa Kidriča ← Boris Kidrič*, *Krajevna skupnost Antona Tomaža Linharta ← Anton Tomaž Linhart*, *Krajevna skupnost Urške Zatler ← Urška Zatler*, *Krajevna skupnost Dolomitskega odreda ← Dolomitski odred*.

4.6.11.4.2 **Dd = samostalniška zveza z lastnim imenom v rodilniku**, npr. *Krajevna skupnost komandanta Staneta ← komandant Stane* ← *Stane*, *Krajevna skupnost dr. (= doktorja) Jagodiča* ← *dr.* (= doktor) *Jagodič* ← *Jagodič*, *Krajevna skupnost dr. (= doktorja) Petra Deržaja* ← *dr.* (= doktor) *Peter Deržaj*.

4.6.11.4.3 **Dd = samostalniška zveza z vrstilnim števnikom v rodilniku**, npr. *Krajevna skupnost 7. (= sedmega) septembra* ← *7.* (= sedmi) *september*.

4.6.11.5 V RPE se evidentirajo samo desna določila uradnih lastnih imen krajevnih skupnosti.

4.6.11.6 Krajšava za *k/Krajevna skupnost* je *KS*.

4.6.11.7 Enako se glaseče ustrezne samostalniške zveze *krajevna skupnost + Dd* poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene krajevne skupnosti, npr. *krajevna skupnost Rožna dolina* 'območje, ki je pod upravo Krajevne skupnosti Rožna dolina'.

4.6.12 VAŠKA SKUPNOST (RPE)

Definicija: Vaška skupnost je lokalna samoupravna skupnost, v kateri se urejajo in izvršujejo zadeve ožjega lokalnega pomena; ustanovi se v skladu z interesi prebivalcev. Vaška skupnost obsega območje enega ali več naselij ali dela naselij. (RPE)

4.6.12.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Vaška skupnost) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.12.2 Prva sestavina besedne zveze *vaška skupnost* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.12.3 Dd = lastno ime: Desno lastnoimensko določilo se piše kot lastno ime samo, npr. *Vaška skupnost Vedrijan* ← *Vedrijan* (naselje), *Vaška skupnosta Praprotna Polica* ← *Praprotna Polica* (naselje), *Vaška skupnost Mala vas* ← *Mala vas* (naselje), *Vaška skupnost Zalog pri Cerkljah* ← *Zalog pri Cerkljah* (naselje), *Vaška skupnost Lovrenc na Dravskem polju* ← *Lovrenc na Dravskem polju* (naselje). Dve ali več naselbinskih imen je v večbesednem desnem lastnoimenskem določilu povezano z nestičnim vezajem, ki nadomešča veznik *in*, npr. *Vaška skupnost Pri Cerkvi - Struge* 'Vaška skupnost Pri Cerkvi **in** Struge' ← *Pri Cerkvi - Struge* (naselje); *Vaška skupnost Gajevci - Placerovci* 'Vaška skupnost Gajevci **in** Placerovci' ← *Gajevci* (naselje) in *Placerovci* (naselje), *Vaška skupnost Polom - Seč - Vrbovec* 'Vaška skupnost Polom **in** Seč **in** Vrbovec' ← *Polom* (naselje) in *Seč* (naselje) in *Vrbovec* (naselje).

4.6.12.4 V RPE se evidentirajo samo desna lastnoimenska določila uradnih lastnih imen vaških skupnosti.

4.6.12.5 Enako se glaseče ustrezne samostalniške zveze z lastnim imenom v *Dd* poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene vaške skupnosti, npr. *vaška skupnost Vedrijan* 'območje, ki je pod upravo Vaške skupnosti Vedrijan'.

4.6.13 ČETRTRNA SKUPNOST (RPE)

Definicija: Četrtna skupnost je lokalna samoupravna skupnost, v kateri se urejajo in izvršujejo zadeve ožjega lokalnega pomena; ustanovi se v skladu z interesi prebivalcev dela občine. Četrtna skupnost obsega območje enega ali več naselij ali dela naselij. (RPE)

4.6.13.1 Struktura uradnega lastnega imena upravno-administrativne enote je **PE (= Četrtna skupnost) + Dd (= lastno ime)**.

4.6.13.2 Prva sestavina besedne zveze *četrtna skupnost* je v uradnem imenu vedno zapisana z veliko začetnico.

4.6.13.3 Dd = lastno ime: Desno lastnoimensko določilo se piše kot ime samo, npr. *Četrtna skupnost Litija* ← *Litija* (naselje), *Četrtna skupnost Partizan* ← *Partizan* (društvo), *Četrtna skupnost Ivana Cankarja* ← *Ivan Cankar* (osebno ime). Dve ali več lastnih imen je v desnem določilu povezanih z nestičnim vezajem, ki nadomešča veznik *in*, npr. *Četrtna skupnost Javornik - Šance* ← *Javornik* (vzpetina) *in* *Šance* (vzpetina).

4.6.13.4 Dd = zemljepisno lastno ime s pojasnjevalnim pristavkom: Pojasnjevalni pristavek v Dd zožuje območje topografskega objekta, ki je poimenovan z lastnim imenom v Dd. Z zemljepisnim imenom je povezan z nestičnim pomišljajem, ki ima priredno pojasnjevalno vlogo in pomeni 'in sicer', npr. *Četrtna skupnost Velenje – levi breg – zahod* ← 'mesto Velenje, **in sicer** levi breg (Velenja), **in sicer** zahod (desnega brega Velenja)'.
 4.6.13.4 V RPE se evidentirajo samo desna lastnoimenska določila uradnih imen četrtnih skupnosti.

4.6.13.5 Enako se glaseče ustrezne samostalniške zveze z lastnim imenom v Dd poimenujejo administrativno razdeljena območja, ki so pod upravo ene četrtne skupnosti, npr. *četrtna skupnost Litija* 'območje, ki je pod upravo Četrtna skupnosti Litija'.

4.6.14 ŠOLSKI OKOLIŠ (RPE)

Definicija: Šolski okoliš je administrativno razdeljeno območje države v pomoč pri merilih za ustanavljanje šol in oblikovanje mreže osnovnih šol, ki obsega območje enega ali več prostorskih okolišev. (RPE) Šolski okoliši so tako kot katastrske občine lahko poimenovani s samostalniškimi zvezami s strukturo **šolski okoliš + Dd**.

INDEKS

- Adamič 15*
Adamov vrh 32
Ajdovska deklica 34
Ajdovska žena 34
Aljažev stolp 27
Alma Vivoda 25, 26
***Alme Vivoda 26*
Alpe 16, 31
Ambrož pod Krvavcem 13, 14
Ambrožev hrib 32
Amerika 15
Anton Tomaž Linhart 41
Apaško polje 34
Arihova peč 32
Babja vas 23
Babji zob 32
Bača 32
Banjšice 34
Barje 41
Baronova pot 26
b/Bavha 16
Begunjske Zalake 32
Bela krajina 34
Bela stena 32
Beli grič 32
Belo brdo 32
Beltinci 41
Bertoki 12
Biba 29
Bički lazi 35
Bistrica 27
Blejsko jezero 29
Bloška planota 34
Bohinjska Bela 15
Bohinjsko jezero 29
Bohinjsko sedlo 32
Bohor 31
Boka 29
Boltar 26
Bonifika 35
Boris Kidrič 17, 41
Boršt 35
Bošt 25
Bovška kotlina 33
Bovški g/Gamsovec 16
Brajde 36
Brda 15
Brdo 25
Brezje 10
Brezje pri Begunjah 10
Brezovica 12
b/Brič 16
Bukošek 41
Cankarjev Vrh 23
Cankova 37
Cekinov grad 27
Celje 13, 25, 39
Cerkljansko hribovje 31
Cerklje na Gorenjskem 37
Cerknica 27
Cerovec Stanka Vraza 12, 38
Cesta 10
Cesta bratstva 25
Cesta Ljubljanske brigade 25
Cesta miru 25
Cesta na Dobropolju 10
Cesta na Ledinico 25
Cesta na Log 25
Cesta na Okroglo 14, 25
Cesta na Zlato polje 25
Cesta nad Krškim 10
Cesta ob Dravi 25
Cesta Osvobodilne fronte 25
Cesta padlih borcev 25
Cesta talcev 25
***Cesta talci 25*
Cesta v Celje 25
Cesta v Mestni log 16, 25
Cesta v Pečale 25
Cezanjevci 15
Cicelj 32
Cukrarna 27
Čepovanska reber 33
Četrtna skupnost Ivana Cankarja 43
Četrtna skupnost Javornik - Šance 43
četrtna skupnost Litija 43
Četrtna skupnost Litija 43
Četrtna skupnost Partizan 43
Četrtna skupnost Velenje – desni breg – zahod 19
Četrtna skupnost Velenje – levi breg – zahod 43
Čirče 17
Črna mlaka 30
Črnuče 25, 41
Črnušnica 27
Danila Kumar 25
***Danile Kumarjeve ulica 25*
Debeli rtič 33
Deformo 27
Dežno 29
Divača 37
Dobeno 25
***Dobrega Polja 12*
Dobropolje 12
Dobrova 18, 37
Dol 35
Dol pri Ljubljani 37
Dol. Leskovec 18, 22

- Dol. Poljane* 18, 22
Dolenja vas 15, 41
Dolenje Poljane 18, 22
Dolenje selce 15
Dolenje Sušice 12
Dolenjska 34
Dolga dolina 33
dolina Korošice 14
Dolina Korošice 14
Dolina smrti 33
Dolinsko 34
Dolnji Leskovec 18, 22
Dolnji Slaveči 16, 23, 38
Dolomitski odred 17, 41
Domžale 15, 19
domžalska/ljubljanska občina 12
***Domžalska/Ljubljanska občina* 12
Draga svetega Jerneja 14
Dragonja 14
Drava 25
Drulovka 24
Dvojno jezero 29
Fani Grum 25
***Fani Grumove ulica* 25
Fazan 31
filozofska fakulteta 11
Filozofska fakulteta 11
Fošt 25
Framski slap 29
France Prešeren 15
Franja Košir 25
Franja Koširjeva 25
Frčkov rovt 35
Fužine 41
Gaj 25, 35
Gajevci 42
g/Gamsovec 16
Gmajna 35, 41
Gor. selce 18, 22
Gorenje selce 18, 22
Gorenjska 34
Gorica 11
Goričko 34
Goriška brda 15, 31
Gorjanci 31
Gorjuše 41
Gornja Radgona 39
Gornja Sava 17, 24
Gozd 18
Gozd - Martuljek 18, 22
Gozd Martuljek 18
**Gozd ob Martuljku* 18
Grad 15, 25, 27
grad Brdo 11
Gradišče 24, 29
Gradišče v Slovenskih goricah 13
Grič 11
Griža 35
Griže 34
Grosuplje – naselje 38
Hieronim 26
Hočko Pohorje 34
Hodoš/Hodós 19, 22, 37
Horjul 18, 37
Hribec 25
Hrušiške ponikve 27
Hudinjski slap 29
Idrija 39
Ilirska Bistrica 16, 23
Iški vintgar 33
Ivan Cankar 12, 43
Ivančna Gorica 36
Ivanje selo 13
Ivanka Kožuh 25
iz Podzida 14
iz Zavode 14
Izola/Isola 37, 39
Izpostava območne geodetske uprave Ljubljana 40
Izpostava območne geodetske uprave Novo mesto 40
Izpostava območne geodetske uprave Škofja Loka 40
Izpostava območne geodetske uprave Šmarje pri Jelšah 40
izvir Kamniške Bistrice 28
izvir Krka 28
izvir Krke 14, 28
Izvir Krke 14
**Izvir Krke* 28
izvir Retje 11, 28
Izvir Retje 13
Jadran 30
Jadransko morje 31
Jagodič 17, 41
Jagodnik 35
Jakob 26
Jarše 24
Javornik 43
Jeprca 13, 22, 23
Jesenice 12, 14, 19, 22
**Jesenik* 14
Jezero pod Vršacem 29
Jezero v Lužnici 29
Jezerska Kočna 32
Jezerski vrh 32
Julijske Alpe 16, 31
K cerkvi 25
K mlinu 25
K Mokošu 25
k. o. 9, 20, 38
Kališče 35
Kališki greben 32
Kamniška Bistrica 27
Kamniške Alpe 18, 32
Kamniško sedlo 32
Kamniško-Savinjske Alpe 18, 32
kanal hidroelektrarne Formin 28
kanal Ledava–Mura 19, 28
Kanja 32
Karloško predmestje 38

- katastrska občina Cerovec Stanka Vraza 9, 38
 katastrska občina Čirče 17
 katastrska občina Dolnji Slaveči 9, 16, 23, 38
 katastrska občina Grosuplje – naselje 19, 38
 katastrska občina Karlovško predmestje 9, 38
 katastrska občina Krakovsko predmestje 38
 katastrska občina Ljubljana – mesto 38
 katastrska občina Lovrenc na Dravskem polju 9, 38
 katastrska občina Meža – takraj 19, 38
 katastrska občina Poljansko predmestje 9, 38
 katastrska občina Prosečka vas 9, 38
 **Kneza Koclja ulica 25
 Kocelj 25
 Kočevje 12
 Kočevski rog 35
 Kočna 32
 Kokra 11
 Komarča 33
 Komarnik 29
 Koper 22
 Koper/Capodistria 19, 22
 Koprivnik 41
 Koprski zaliv 31
 Koren 27
 Koritniški slapovi 29
 Koroška 34
 Koseški bajer 30
 Kostanjevica 18, 37
 Kostanjevica na Krki 14
 Kot 29
 Kovačnica 34
 Kozjansko 34
 Krajevna skupnost Antona Tomaža Linhartarja 14, 41
 Krajevna skupnost Barje 41
 Krajevna skupnost Beltinci 41
 Krajevna skupnost Borisa Kidriča 17, 41
 krajevna skupnost Brinje 36
 Krajevna skupnost Brinje 36
 Krajevna skupnost Cezanjevci 15
 Krajevna skupnost Črnuče - Gmajna 41
 Krajevna skupnost Dolenja vas 41
 Krajevna skupnost Dolomitskega odreda 17, 41
 Krajevna skupnost dr. (= doktorja) Jagodiča 17, 41
 Krajevna skupnost dr. (= doktorja) Petra Deržajarja 41
 Krajevna skupnost Gornja Sava 17, 24
 Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela 19
 Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela, Jesenice 19
 Krajevna skupnost komandanta Staneta 41
 Krajevna skupnost Koprivnik - Gorjuše 41
 Krajevna skupnost Mirka Roglja - Petka 18
 Krajevna skupnost Nove Fužine 41
 Krajevna skupnost Novo Polje 41
 krajevna skupnost Rožna dolina 17, 24, 42
 Krajevna skupnost Rožna dolina 17, 24, 41
 Krajevna skupnost Slovenska Bistrica 41
 Krajevna skupnost Sveta Ana v Slovenskih goricah 17, 41
 krajevna skupnost Šavna Peč 16, 23, 36
 Krajevna skupnost Šavna Peč 16, 23, 36
 krajevna skupnost Šentilj v Slovenskih goricah 36
 Krajevna skupnost Šentilj v Slovenskih goricah 36
 Krajevna skupnost Šentjur – okolica 19
 Krajevna skupnost Šmarje - Sap 13, 41
 Krajevna skupnost Trbovlje – center 19
 Krajevna skupnost Urške Zatler 41
 Krajevna skupnost Venclja Perka 19
 Krajevna skupnost Venclja Perka, Domžale 19
 Krajevna skupnost Zagorje ob Savi 41
 Krajevna skupnost Zakot - Bukošek - Trnje 41
 krajevna skupnost Zelena jama 36
 Krajevna skupnost Zelena jama 36, 41
 Krajevna skupnost Zeleni log 41
 krajevna skupnost 7. (= sedmega) septembra 36
 Krajevna skupnost 7. (= sedmega) septembra 36, 42
 Krakovski gozd 35
 Krakovsko predmestje 38
 Kranjska Gora 13, 15, 17, 37
 Kras 34
 Kresija 27
 Križna jama 34
 Krka 11
 Krnica 33
 Kropa 28
 Krvava lokev 30
 KS 42
 Labodnica 34
 Lavrič 25
 Laz 35
 Ledinica 25
 Ledvica 29
 Legastja 26
 Lendava/Lendva 37, 39
 Lepi kamen 34
 Lepi vrh 11
 Lepi Vrh 11
 Lera 27
 Lili Novy 25
 Lipa 12
 Lipica 12
 Litija 43
 Ljubljana 11, 12, 17, 22, 37, 39, 40
 Ljubljana – del 19
 Ljubljana – mesto 38
 Ljubljana – sever 19
 Ljubljana (del) 19
 Ljubljana (sever) 19
 Ljubljana Bežigrad 12, 13, 24
 Ljubljana center 24
 Ljubljanska brigada 25
 Ljubljanski grad 15
 Ljubljansko barje 34
 Ljutomerske gorice 18, 32
 Ljutomersko-Ormoške gorice 18, 32

- Log 25, 35
 Logarska dolina 33
 Loška dolina 17, 36, 37
 Loški potok 17
 Lovrenc 33
 Lovrenc na Dravskem polju 38, 42
 Luknja 32
 Lukovica 37
 Lukovica pri Domžalah 15
 Luteranska cerkev 26
 Lužnica 29
 Macesje 32
 Madona 22, 33
 Majda Vrhovnik 25
 **Majde Vrhovnikove ulica 25
 Majorja Lavriča ulica 25
 Makule 25
 Mala Polskava 27
 Mala vas 42
 Mali Cicelj 32
 Mali grez 30
 Mali Obrh 27, 28
 Maribor 12, 22
 Mariborski otok 35
 Markovec 32
 Marok 25
 Martuljek 18
 Martuljkov slap 29
 Menih 34
 Mestni log 16, 24, 25
 Meža – takraj 38
 Miren 18, 37
 Mirje 13, 22, 25
 Mirko Rogelj - Petek 18
 Mlaka 35
 Mokoš 25
 Mostec 35
 Murska Sobota 12, 16, 22
 na Občini Domžale 12
 *(na) Jesenic 14
 Na Peske 25
 Na Rojah 25
 Na vasi 25
 Nadgradø 14
 Nanos 32
 Naselje heroja Maroka 25
 Navje 27
 Njive 35
 Nova Gorica, 11, 12, 13, 16, 22, 24, 39
 Nove Fužine 41
 Nove Jarše 24
 Novi b/Brič 16
 Novo mesto 15, 17, 36, 37, 39, 40
 Novo Polje 41
 Ob daljnovodu 25
 Ob Savinji 25
 Ob šoli 25
 Občina Cankova - Tišina 37
 Občina Cerklje na Gorenjskem 37
 Občina Divača 37
 občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec 18
 Občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec 13
 18, 37
 Občina Dol pri Ljubljani 37
 občina Domžale 12, 36, 37
 Občina Domžale 12, 36
 Občina Hodoš/Hodós - Šalovci 37
 občina Ilirska Bistrica 16, 23
 Občina Ilirska Bistrica 16, 23
 občina Ivančna Gorica 36
 Občina Ivančna Gorica 36
 Občina Izola/Isola 37
 občina Koper 20
 Občina Koper 11
 Občina Kranjska Gora 17, 37
 Občina Lendava/Lendva 37, 39
 občina Ljubljana 11, 13
 Občina Ljubljana 11, 12, 13, 15, 17, 37
 občina Loška dolina 17, 36
 Občina Loška dolina 17, 36, 37
 Občina Loški potok 17
 Občina Lukovica 37
 Občina Maribor 12
 občina Miren - Kostanjevica 18
 Občina Miren - Kostanjevica 18, 37
 občina Novo mesto 36
 Občina Novo mesto 17, 36, 37
 Občina Slovenska Bistrica 37
 občina Šmarje - Sap 18
 Občina Šmarje - Sap 18
 občina Šmarje pri Jelšah 36
 Občina Šmarje pri Jelšah 36
 Območna geodetska uprava Ljubljana 39
 območna geodetska uprava Novo mesto 39
 Območna geodetska uprava Novo mesto 39
 Območna geodetska uprava Škofja Loka 39
 Območna geodetska uprava Šmarje pri Jelšah 39
 Obrh 27, 28
 Obrško polje 35
 Okroglo 25
 Opatje selo 15
 Ormoške gorice 18, 32
 Orožen Adamič 15
 Osvobodilna fronta 25
 Otočec pri Novem mestu 12
 Otok 35
 Pacug 31
 Parizov dol 33
 Partizan 43
 Pasja peč 33
 Pavel 26
 Pečale 25
 Pečka 35
 Pekelski slapovi 29
 Peričnik 29
 Pernica 29
 Peske 25
 Peščenek 27
 Peter Deržaj 41
 Pijava Gorica 15

- Placerovci* 42
Pleterje 26
Pod Pšato 25
Pod zidom 14
Podbrdo 14
Podvinska struga 27
Pohorje 31, 34
Pohorski bataljon 15, 25
Pokljuška soteska 33
Polana 10
Polana ob Ledavi 11
Polana pod Lisco 11
Polhov Gradec 18, 37
Poljansko predmestje 38
Polje 35, 41
Polom 42
Polskava 27
Portoval 35
Postojnska jama 34
Pot na Dobeno 25
Pot na Grad 25
Pot v Hribec 13, 25
Potok 11
Potok pri Dornberku 11
Praprotna Polica 42
Prednja Smoleva 27
Prekop Donava–Tisa–Donava 19
prekop Ren–Donava 19
Prešeren 15
Pri Boltarju 26
Pri Cerkvi - Struge 42
Pri Fari 14
Pri Treh hišah 14
Pristan 25
Pristava 29
Prosečka vas 38
Pšata 25
Punta 33
Radehova 29
Radmožanski kanal 27
Ravnik 35
Rdeči Breg – DEL 18
Rdeči križ Slovenije 15
Rečica 27
Regrča vas 24
Reka 11
republika Slovenija 20, 36
Republika Slovenija 10, 15, 36
Ribiško naselje 15
Ribnica 11
Ribnik 30
Rinža 27
Rogaška Slatina 15
Rogla 32
Roje 25
Rožna dolina 17, 24, 41
Rožna dolina – cesta 1 25
rt Madona 33
Rt Madona 13
Rudolfov studenec 28
Rute 18
Sava 15, 17, 24, 27
Savica 13, 22, 29
Savinja 25
Savinjska dolina 33
Savinjske Alpe 18, 32
Seč 42
Sečoveljske soline 31
sedlo Planja 32
Sela 12
Sergej Mašera 26
***Sergeja Mašere* 26
Severna Amerika 15
Severna t/Triglavska stena 16
Simonov zaliv 31
Sivnica 34
skupščina Občine Ljubljana 11
Skupščina Občine Ljubljana 11
slap Peričnik 29
Slap pod Čedco 14, 29
Slap pod Iglico 29
slap Savica 11, 13, 29
Slap Savica 13
Slapova v Kotu 29
Slatine 35
Slovenija 10, 15, 37
Slovenska Bistrica 37, 41
Slovenske gorice 16, 22, 31, 34
Smoleva 27
Sneberski prod 35
Snežnik 27
Socerb 13, 27
Soča 27
Sotenski breg 32
Sp. Hrušica 17, 22
Spodnja Hrušica 17, 22
Spodnja Rečica 27
Spodnja Slivnica 13
Spodnja Trenta 31
Spodnja vesca 15
Spodnja Zadobrova 24
Spodnji Lisec 23
Spodnji Špeh 26
Stane 15, 25, 41
Stare Črnuče 25
Stari trg 12, 13, 15
Stražunski kanal 27
Suha krajina 34
Sv. Gregor 17, 22
Sveča 33
Sveta Ana v Slovenskih goricah 16, 17, 22, 41
Sveti Gregor 17, 22
Sveti Hieronim 26
Sveti Jakob 26
Sveti Lovrenc 33
Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah 13, 14
Šalara 25
Šalovci 37
Šance 27, 43
Šavna Peč 16, 23, 36

- Šentilj v Slovenskih goricah 36
 Šiška 22, 24
 Škofja Loka 15, 39, 40
 Škrbina 32
 Šmarje - Sap 13, 18, 22, 41
 Šmarje pri Jelšah 11, 14, 36, 39, 40
 Šmarna gora 32
 Špeh 26
 Štajerska 34
 Štefan Kovač 25
 Štepanjsko naselje 24
 Štjuža 31
 Šukljani 26
 Šuštarški most 27
 Tabor 24
 Tarmanova ž/Žlefa 16
 Tezno 13, 24
 Tišina 37
 Topla 33
 Travnik 35
 Trenta 16, 31
 Trg francoske revolucije 25
 Trg komandanta Staneta 15, 25
 **Trg mladinske delovne brigade 25
 Trg mladinskih delovnih brigad 25
 Triglav 32
 t/Triglavska stena 16
 Trnje 41
 Trstenik 30
 Tržiška Bistrica 27
 Turnska Cerknica 27
 u/Ul. 26
 Ulica Alme Vivoda 25, 26
 Ulica bratov Učakar 14
 Ulica Danile Kumar 25
 Ulica Danile Kumarjeve 25
 Ulica Franje Koširjeve 25
 Ulica Ivanke Kožuh 25
 Ulica kneza Koclja 25
 Ulica Lili Novy 25
 Ulica majorja Lavriča 25
 Ulica Pohorskega bataljona 14, 15, 25
 Ulica Sergeja Mašere 26
 Ulica stare pravde 25
 **Ulica Štefan Kovač 25
 Ulica Štefana Kovača 25
 *Ulica Štirinajste divizije 18
 Ulica talcev 14
 Ulica 15. aprila 14
 Ulica XIV. divizije 18
 Upravna enota Celje 39
 Upravna enota Gornja Radgona 39
 upravna enota Idrija 39
 Upravna enota Idrija 39
 Upravna enota Izola/Isola 39
 upravna enota Koper 36
 Upravna enota Koper 36
 upravna enota Ljubljana 20
 Upravna enota Nova Gorica 39
 Upravna enota Novo mesto 39
 Upravna enota Šmarje pri Jelšah 39
 Urška Zatler 41
 Uršna sela 15
 Ustava Republike Slovenije 15
 ustje Dragonje 14, 28
 Ustje Dragonje 14
 *Ustje Dragonje 14, 28
 v občini Domžale 12
 Vanežov rob 33
 Vaška skupnost Gajevci - Placerovci 42
 Vaška skupnost Lovrenc na Dravskem polju 42
 Vaška skupnost Mala vas 42
 Vaška skupnost Pri Cerkvi - Struge 42
 vaška skupnost Vedrijan 42
 Vaška skupnost Vedrijan 42
 Vaška skupnost Zalog pri Cerkljah 42
 Vaška skupnost Praprotna Polica 42
 Vavta vas 16, 22
 VE 9, 20, 40
 VE 1 – 1. volilni okraj 9, 20, 40
 VE 1 – 2. volilni okraj 9, 20, 40
 Vedrijan 42
 Velenje – desni breg – zahod 15, 19
 Velika b/Bavha 16
 Velika Polskava 27
 Veliki greben 33
 Veliki Obrh 27, 28
 Velunja peč 34
 Veščica pri Murski Soboti 16, 22
 Vilenica 34
 Viližan 23, 31, 33
 Vintgar 33
 Vipava 27
 Vipavska brda 31
 vlada Republike Slovenije 11
 Vlada Republike Slovenije 11
 Vodonos 28
 volilna enota 1 9, 20, 40
 volilna enota 2 9, 20, 40
 Volišče Ivan Nagode 19
 Volišče Ivan Nagode, Zapuže 19
 Vrata 33
 Vrbovec 42
 Vrh Bače 32
 Vrhovci – cesta 1 25
 Vršac 29
 Vršič 32
 Vsi sveti 26
 Zadnja Rinža 27
 Zadnja Smoleva 27
 Zadnja Trenta 16, 31
 Zadobrova 24
 Zagorica 14
 Zagorje ob Savi 13, 18, 41
 Zajzeri 35
 Zakot 41
 Zalake 32
 Zalog pri Cerkljah 42
 Zamedvejski potok 27
 Zapuže 19

zatok Polje 31
Završnica 33
Zel potok 27
Zelena jama 36, 41
Zelena mlaka 30
Zelenci 13, 28
Zeleni log 41
Zeleni sneg 30
Zeleniške špice 33
Zg. Hrušica 17, 22
Zgornja Hrušica 17, 22

Zgornja Rečica 27
Zgornja Savinjska dolina 33
Zgornji Martuljkov slap 29
Zlato polje 25
Žabja vas 24
Žagana peč 34
Žagar 26
Žale 27
Žiče 26
ž/Žlefa 16

POVZETEK

Pravopisno ustrezen zapis zemljepisnih in stvarnih lastnih imen

Lastno ime služi za natančno identifikacijo predmeta poimenovanja v smislu njegove vrstnosti in tudi za njegovo individualizacijo v smislu konkretnega objekta (entitete). Ima svojo izrazno podobo, tj. tisto, kar vidimo, kadar je napisano, in tisto, kar slišimo, kadar se izgovarja. Ta je strogo določena tako glede števila, izbire in zaporedja sestavin kot tudi glede skladenjskih odnosov med njimi. **Sestavin v lastnem imenu torej ni mogoče ne spreminjati in ne dodajati ali odvzemati** (npr. *Ljubljana, Nova Gorica, Šmarje pri Jelšah, Občina Koper, Vlada Republike Slovenije*). Lastno ime omogoča nedvoumno identifikacijo šele, ko je standardizirano, tj. ko se za vsako lastno ime določijo vse njegove sestavine in njihov nespremenljivi vrstni red. Pomemben del standardizacije lastnih imen je jezikovna standardizacija, v kateri se določi pravilni zapis, tj. zapisovanje lastnih imen se uskladi s sodobno slovensko knjižno normo in predvsem z načeli slovenskega pravopisa.

Od skupaj 51 tipov topografskih objektov, administrativno določenih območij (= prostorskih enot) in upravno-administrativnih enot, ki se evidentirajo v *Registru prostorskih enot* (= RPE) in *Registru zemljepisnih imen* (= REZI), pet tipov nima svojih lastnih imen. To so volilne enote, volilni okraji, volišča za državnoborske volitve, volišča za lokalne volitve in katastrske občine.

Administrativno določena območja (= prostorske enote), ki spadajo pod posamezne upravno-administrativne enote, nimajo svojih lastnih imen, ampak so poimenovana s samostalniškimi zvezami z lastnim imenom v desnem določilu: **občno ime + desno določilo (= lastno ime)**, npr. *republika Slovenija, občina Koper, upravna enota Ljubljana*.

Lastna imena topografskih objektov in administrativno določenih območij (= prostorskih enot) so **zemljepisna** (SP 1, § 61), lastna imena upravno-administrativnih enot pa **stvarna lastna imena** (SP 1, § 100, 101).

V nadaljevanju se na lastnoimenskem gradivu ponazarjajo pravila zapisovanja velike začetnice in ločil:

Enobesedna lastna imena so pogosta v vseh tipih zemljepisnih imen (npr. *Celje, Jeprca, Tezno, Mirje, Socerb, Zelenci* itd.), medtem ko jih med stvarnimi lastnimi imeni v RPE ni. V lastnem imenu se prva ali edina sestavina avtomatično, ne glede na položaj v stavku, piše z veliko začetnico na podlagi temeljnega pravopisnega načela, da se začetna črka vsakega lastnega imena piše z veliko črko = veliko začetnico (SP 1, § 28), npr. *Šava se izliva v Donavo : Najdaljša slovenska reka je Šava*.

V večbesednih lastnih imenih se z veliko začetnico avtomatično piše prva sestavina večbesednih lastnih imen, pri njihovih neprvih sestavinah pa ima velika začetnica dve funkciji (SP 1, § 28, 70): V nenaselbinskih imenih označi vsako neprvo sestavino, ki je že sama lastno ime (SP 1, § 73), npr. *Julijske Alpe* (← *Alpe*), *Zadnja Trenta* (← *Trenta*), sicer pa ne, npr. *Cesta v Mestni log* (← *Mestni log*). Samo v naselbinskih imenih, tj. imenih mest, vasi, trgov

in zaselkov (SP 1, § 69), pa avtomatično označi vsako neprvo sestavino z izjemo samostalnikov *mesto, trg, vas, vesca, selo, sela, selce, naselje* (SP 1, § 70).

Pri nenaselbinskih imenih je pravopisno pravilo o zapisovanju velike začetnice v neprvi sestavini težko aplicirati, kadar se odločitev o tem, kaj je v prvem delu nenaselbinskega imena lastno in kaj občno ime, opira le na človekov lastni jezikovni občutek, npr. *Bovški g/Gamsovec* ← *g/Gamsovec* (?), *Velika b/Bavha* ← *b/Bavha* (?), *Tarmanova ž/Žlefa* ← *ž/Žlefa* (?), *Novi b/Brič* ← *b/Brič* (?), *Severna t/Triglavska stena* ← *t/Triglavska stena* (?).

Uradna in standardizirana oblika zemljepisnih in stvarnih lastnih imen ne sme vsebovati okrajšanj in s tem tudi pike ne, ampak mora biti izpisana. Okrajšana zemljepisna in stvarna lastna imena se kot neuradne oblike lahko uporabljajo le v t. i. posebnih besedilnih položajih, predvsem zaradi nujne gospodarnosti s prostorom, na krajevnih tablah, v kartografiji.

Vezej je vodoravna črtica, krajša od pomišljaja (SP 1, § 411–437) in nadomešča priredni veznik *in*.

Nestični vezej pri lastnih imenih pomeni, da se vse sestavine imena pregibljejo (SP 1, § 427, 35, 69, 852). Pojavlja se v naselbinskih dvojnih imenih (npr.

Šmarje - Sap 'Šmarje **in** Sap', v *Šmarju - Sapu*) in v stvarnih lastnih imenih upravno-administrativnih enot ter njihovih ustreznih samostalniških zvezah z lastnim imenom v desnem določilu, kadar desno določilo vsebuje vezalno priredno povezana zemljepisna ali osebna lastna imena (npr. *Občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (naselje), *Občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (naselje) in *Kostanjevica* (naselje), *Občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (naselje) in *Horjul* (naselje) in *Polhov Gradec* (naselje); *občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (naselje), *občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (naselje) in *Kostanjevica* (naselje), *občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (naselje) in *Horjul* (naselje) in *Polhov Gradec* (naselje); *Krajevna skupnost Mirka Roglja - Petka* ← *Mirko Rogelj - Petek* 'Mirko Rogelj, imenovan tudi Petek' ← *Mirko Rogelj* in *Petek*).

Stični vezej se v zemljepisnih lastnih imenih pojavlja v levem priredno zloženem določilu, npr. *Ljutomersko-Ormoške gorice* 'Ljutomerske **in** Ormoške gorice' ← *Ljutomerske gorice* in *Ormoške gorice*, *Kamniško-Savinjske Alpe* 'Kamniške Alpe, **imenovane tudi** Savinjske Alpe' ← *Kamniške Alpe* in *Savinjske Alpe*.

Nestični pomišljaj nadomešča pomen 'in sicer' in se pri zemljepisnih lastnih imenih uporablja za uvajanje pojasnjevalnega pristavka, npr. *Rdeči Breg – DEL* (SP 1, § 71) 'Rdeči Breg, **in sicer** del (Rdečega Brega)'.
Med lastnimi imeni, ki jih zajemata REZI in RPE, se stični pomišljaj v taki vlogi ne pojavlja.

Nastopa le samostalniških zvezah z lastnim imenom v desnem določilu tipa *kanal Ledava–Mura* 'kanal **od** Ledave **do** Mure'.

Vejica pri nekaterih lastnih imenih uvaja dodatno krajevno določilo, ki se zdi neobvezno ali celo redundantno tudi zato, ker je lastnemu imenu dodana tudi šifra posamezne upravno-administrativne enote zdi neobvezno ali celo redundantno, npr. *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela*, *Jesenice* ← *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela* (stvarno lastno ime) in *Jesenice* (neobvezno krajevno določilo).

Poševnica se praviloma zapisuje stično. Pojavlja se pri uradnih dvojezičnih imenih naselij, in sicer v pomenu veznika *ali* (SP 1, § 452), npr. *Koper/Capodistria* 'Koper **ali** Capodistria', *Hodoš/Hodós* 'Hodoš **ali** Hodós'.

S U M M A R Y

Orthographically Correct Representation of Proper Names in Register of Geographical Names and Register of Spatial Units

A proper name serves as the exact identification of the designated object in terms of its type and also as its individualization in terms of a specific entity. A proper name has its form of expression, i.e., its visual form when written and its auditory form when pronounced. This form is strictly specified with respect to the number, selection, and sequence of its constituents as well as with respect to the syntactic relationships between them. **The constituents of a proper name therefore cannot be changed or added or subtracted** (e.g., *Ljubljana, Nova Gorica, Šmarje pri Jelšah, Občina Koper, Vlada Republike Slovenije*). A proper name provides unambiguous identification only after it has been standardized, i.e., after all of its constituents and their invariable sequence have been defined. An important part of standardization of proper names is their linguistic standardization, in which the correct representation is specified, i.e., the representation of proper names is brought in line with the modern Slovene literary standard and, in particular, with the principles of the Slovene orthography.

Among a total of 51 types of topographic objects, administrative divisions (= spatial units), and political-administrative units, registered in *Register prostorskih enot* (= RPE; *Register of Spatial Units*) and *Register zemljepisnih imen* (= REZI; *Register of Geographical Names*), there are five types without any examples of proper names. These types are electoral units, electoral districts, polling stations for state assembly elections, local election polling stations, and cadastral districts.

Administrative divisions (= spatial units), pertaining to the individual political-administrative units, do not have specific names, but they are rather designated with nominal phrases containing a proper name as a post-modifier: **common noun + post-modifier (= proper name)**, e.g., *republika Slovenija, občina Koper, upravna enota Ljubljana*. Proper names of topographic objects and administrative divisions (= spatial units), are **geographical names** (SP 1, § 61), while proper names of political-administrative units are **proper names of things** (SP 1, § 100, 101).

The following are the rules for the capitalization and punctuation, illustrated with examples of proper names:

While one-word proper names are common within all types of geographical names (e.g., *Celje, Jeprca, Tezno, Mirje, Socerb, Zelenci*, etc.), in RPE they are non-existent among proper names of things. In a proper name the first or only constituent is automatically, regardless of its position in the sentence, capitalized according to the basic orthographic rule that the initial letter of every proper name is capitalized (SP 1, § 28), e.g., *Šava se izliva v Donavo* : *Najdaljša slovenska reka je Šava*.

In multi-word proper names the first constituent of a multi-word proper name is automatically capitalized, while capitalization of non-initial constituents has a dual function (SP 1, § 28,

70): in geographical names other than names of settlements it marks every non-initial constituent that is a proper name (SP 1, § 73), e.g., *Julijske Alpe* (← *Alpe*), *Zadnja Trenta* (← *Trenta*), but not otherwise, e.g. *Cesta v Mestni log* (← *Mestni log*). Only in names of settlements, i.e., names of cities, villages, market towns, and hamlets (SP 1, § 69), capitalization automatically marks every non-initial constituent, except for the nouns *mesto*, *trg*, *vas*, *vesca*, *selo*, *sela*, *selce*, *naselje* (SP 1, § 70).

In geographical names other than names of settlements it is difficult to apply the orthographic rule on capitalization of the non-initial constituent, since the decision on what element of the non-initial part is a proper name and what is a common name, can mainly rely on one's personal feel for language, e.g., *Bovški g/Gamsovec* ← *g/Gamsovec* (?), *Velika b/Bavha* ← *b/Bavha* (?), *Tarmanova ž/Žlefa* ← *ž/Žlefa* (?), *Novi b/Brič* ← *b/Brič* (?), *Severna t/Triglavska stena* ← *t/Triglavska stena* (?).

The official and standardized forms of geographical names and proper names of things cannot contain abbreviations (hence they cannot contain dots), but they must rather be spelled in their entirety. Abbreviated geographical names and names of things are admissible as non-official forms only in the so-called special textual situations, mainly because of the need to economize with space, e.g., on place signs, in cartography.

The hyphen is a short horizontal line, shorter than a dash, replacing the coordinating conjunction *in* 'and'.

The hyphen with spaces to either side in proper names indicates that all constituents of a name are inflected (SP 1, § 427, 35, 69, 852). It appears in dual names of settlements (e.g., *Šmarje - Sap* 'Šmarje **and** Sap', *v Šmarju - Sapu*) and in proper names of things, i.e., in names of political-administrative units and their appropriate nominal phrases with a proper name as a post-modifier, when the post-modifier contains geographical names or personal names connected by coordination (e.g., *Občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (settlement), *Občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (settlement) and *Kostanjevica* (settlement), *Občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (settlement) and *Horjul* (settlement) and *Polhov Gradec* (settlement); *občina Šmarje - Sap* ← *Šmarje - Sap* (settlement), *občina Miren - Kostanjevica* ← *Miren* (settlement) and *Kostanjevica* (settlement), *občina Dobrova - Horjul - Polhov Gradec* ← *Dobrova* (settlement) and *Horjul* (settlement) and *Polhov Gradec* (settlement); *Krajevna skupnost Mirka Roglja - Petka* ← *Mirko Rogelj - Petek* 'Mirko Rogelj, also called Petek' ← *Mirko Rogelj* and *Petek*).

The hyphen without spaces to either side in geographical names appears in a pre-modifier that is a coordinate compound, e.g., *Ljutomersko-Ormoške gorice* 'Ljutomerske **and** Ormoške gorice' ← *Ljutomerske gorice* and *Ormoške gorice*, *Kamniško-Savinjske Alpe* 'Kamniške Alpe, **also called** Savinjske Alpe' ← *Kamniške Alpe* and *Savinjske Alpe*.

The dash with spaces to either side stands for the meaning 'namely' and is in geographical names used to introduce the explanatory apposition, e.g., *Rdeči Breg – DEL* (SP 1, § 71) 'Rdeči Breg, **namely**, a part of (Rdeči Breg)'.

Among the proper names included in REZI and RPE there are no examples of the dash without spaces to either side in this function. It only appears in nominal phrases with a proper name as a post-modifier, as in *kanal Ledava–Mura* 'canal **from** the Ledava **to** the Mura'.

The comma in some proper names introduces an additional local modifier, which seems optional or even redundant, since a proper name also has the code of the political-administrative unit, e.g., *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela, Jesenice* ← *Krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela* (the proper name of a thing) and *Jesenice* (optional local

modifier).

As a rule, the slash is written without spaces to either side. It is used in the official bilingual names of settlements, where it has the meaning of the conjunction *ali* 'or' (SP 1, § 452), e.g., *Koper/Capodistria* 'Koper **or** Capodistria', *Hodoš/Hodós* 'Hodoš **or** Hodós'.

Translated by Marta Greenberg